

Новини ► 6
ББР предоставя
ноу-хау
в Македония

Ноу-хауто ще е за достъп до дългосрочен ресурс без държавни гаранции, каза Сашо Чакалски

Интервю ► 12-13

Високорисковите фондове ще имат повече клиенти

► Милен Пенев,
изп. директор на Аврора Кепитъл

Новини ► 7
Стачката на
гръцките фермери
се разраства

Българските превозвачи започват да изчисляват конкретните загуби от двуседмичния престои

Инвеститор ► 13
V-образно
възстановяване на
икономиките е мит

Щатският долар ще поскъпва, а златото ще поевтинява през 2010 г., показва анализ на Елана Трейдинг и Saxo Bank

News in English ► 11

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Сряда

27 януари 2010, брой 17 (4828)

USD/BGN: 1.38859
▲ +0.47%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.40850
▼ -0.47%
Българска народна банка

Sofix: 429.42
▲ +0.07%
Българска фондова борса

BG40: 116.43
▲ +0.70%
Българска фондова борса

ГОРИМ С 300 МЛН. EUR, АКО СПРЕМ ТРЪБАТА

България може да бъде обвинена за неуспеха на Бургас - Александруполис, ако Русия се откаже от участие в проекта **заради забавяне от наша страна**, твърди Пламен Русев, шеф на българския клон на проектната компания Транс Болкан Пайплайн. Възможно е исканията за неустойки да достигнат 300 млн. EUR ► 4-5

Коментар ► 2
ERM II и
еврозоната -
новата мантра

За професионалните създатели на митове на хоризонта се появиха нови предизвикателства - ERM II и еврозоната - плодотворна почва за разтягането на локуми и популяризирането на нови мантри

Новини ► 8-9

1.5 млн. българи не дават пари за здравни осигуровки

Нови 380 хил. души са престанали да плащат здравните си вноски, с което броят на неосигурените доближава 1.5 млн. души, съобщи д-р Мими Виткова

Свят ► 10
Островът
изпълзя
от рецесията

След 6 поредни тримесечия спад последната четвърт на 2009 г. донесе ръст на brutния вътрешен продукт на британската икономика със скромния 0.1% на тримесечна база

Банки и застраховане ► 19

Плащанията с карти са се увеличили с 47%

България е много добър пазар, който се развива бавно, но сигурно, казва Никос Кабанопулос, вице-президент и генерален директор на VISA Европа за Гърция, Кипър и България

Печеливш
Милен Петров

Българският клон на международната лизингова компания Иморент получи сертификат за членство в една от най-престижните структури в сферата на недвижимото имущество - Асоциацията на международните професионалисти в сферата на имотите (AIPR). Кандидатурата ни беше одобрена заради етично отношение към клиентите, каза Милен Петров, управител на Иморент България.

Губещ
Даниел Васела

Главният изпълнителен директор на Novartis Даниел Васела ще се оттегли от ръководството на фармацевтичния гигант. Той обаче ще остане на председателския пост на компанията. Решението на Васела беше изненада, тъй като той реши да се оттегли изненадващо след 14-годишно управление. Дни преди това Novartis отчете сериозен скок на продажбите и печалбата си.

Мнения

► От август насам не отговаряме и на лихвения критерий, както и да е. По-важното е, че тези критерии изобщо не са важни за приемането ни в ERM 2, а се вземат предвид само при решението за влизане в еврозоната. И няма такова нещо като „документация“, която трябва да подаваме... просто едно писмо.

Жорко

► За никого вече не е тайна, че всички страни по света са като скачени съдове. Лошото за нас е, че заради фалита на Гърция приемането ни в чакалнята за еврозоната ще се отложи. Ако има подходящ момент за подаване на документи за членство, ние избрахме най-неподходящия. Но какво да се прави, кризата и глупостта на гърците не можем да ги избираме.

Тодоров

pari.bg Топ 3

1 Заветната цел еврозона изследва на хоризонта. Заради гърците приемането ни в ERM II ще се отложи

2 20 белега на бъдещата следкризисна икономика. България би трябвало да води новаторска политика, иначе е осъдена да бъде в периферията на Европа, смята проф. Иван Ангелов, чл.-кор. на БАН.

3 Шоколадът - пазар за 350 млн. лв. Кризата сви потреблението в най-голямата категория десерти и вафли.

Коментар

► В чакалнята курсът лев - евро ще бъде пазен от ЕЦБ, валутният борд ще е отпаднал, след като успешно е изпълнил задачите си

ERM II и еврозоната - новата мантра за нас

За професионалните създатели на митове на хоризонта се появиха нови предизвикателства - ERM II и еврозоната - плодотворна почва за разтягането на локуми и популяризирането на нови мантри. След влизането на България в НАТО и ЕС премъдрите говорещи глави неведнъж отбелязаха, че нацията се нуждае от нова обединителна цел, която да скрепи страната. Сякаш направила всичко, което може, цъфнала и вързала, реформирала администрацията си, вкарала в релси съдебната си система и постигнала устойчива икономика, България имаше нужда отново да бъде омайвана с дъвкането на интелектуални дъвки.

С идването на кризата в края на 2008 г. рухнаха някои от пясъчните кули, задружно построени от медийни мажоретки, известни журналисти, политолози, социолози, икономисти и всякакви „експерти“. Атрактивната ни икономика беше първата жертва, последваха я преките чуждестранни инвестиции, пукнатини се появиха дори в образа на супер-хипер стабилната ни банкова система, в която ей така, между другото една банка била подпомогната с фискалния резерв. Не беше пожелана от съмнения

Димитър Ганев,
dganev@pari.bg

”България действително би станала по-стабилна в очите на чуждестранните инвеститори, но това далеч не е панацея, за каквато ни се представя

и самата светая светих (о, ужас!) на българския преход - валутният борд. В условията на криза за демагозите е жизненоважно да намерят нова мантра, в която целокупното население и бизнесът да „верва“. Нищо обаче не може да компенсира липсата на дългосрочна визия за икономиката, от което България страда. При влизане в ERM II и еврозоната България действително би станала по-стабилна в очите на чуждестранните инвеститори, но това далеч не е панацея, за каквато ни се представя. Чуждестранните капиталови потоци често се държат нерационално, последователно надувайки и спуквайки балони, допринасяйки за появата на сериозни дисбаланси.

Друг аспект от влизането в еврозоната, който масово се премълчава от анализаторите, е скокът на цените. Навсякъде въвеждането на еврото е било придружено с увеличаването им и да се твърди, че понеже сме много бедни, това няма как да се случи, е несериозно. Най-силно засегнатите ще бъдат пенсионери и социално слаби. Важно е също така, че в чакалнята курсът лев - евро ще бъде пазен от

ЕЦБ и на практика валутният борд ще отпадне, след като успешно е изпълнил задачите си. С това ще се намали и рискът, като се спекулира, че най-вероятно лихвите по кредитите ще спаднат - има консенсус, че това е важно за всички.

Къде тогава е проблемът? Исторически присъединяването ни към ЕС е може би най-хубавото нещо от Съединението насам, но това не попречи то да бъде придружено с тотално затыпяваща медийна пропагандна кампания. Ако се върнем към реториката на политиците от предприсъединителния период до 2008 г., когато започнаха да ни режат фондовете, ще открием, че самата структура на политическата реч беше променена, така че да вътпява дълбоката симпатия на ЕС към българите и към българското правителство. Има опасност нещо подобно да се случи и сега - сериозните структурни проблеми да бъдат negliжирани и в крайна сметка един ден да влезем в ERM II и по-късно в еврозоната с икономика, която не е ясно какво точно ще прави - дали ще набляга на строителството на недвижимост, дали ще произвежда вятърна енергия, или в основата й ще стои отглеждането на корнишони.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
I зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Анжел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 439 5840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Илиян Михов да се разграничи от тезата за сваляне на борда, каквато е целта на олигархията, мечтаеща да обезценят дълговете ѝ

► **Мартин Димитров**, съпредседател на Синята коалиция

Число на деня

30

► млрд. EUR се очаква да стигне капиталът на ЕБВР до 2015 г., ако бъде увеличен с 50%. Банката ще увеличи и инвестициите си от 8.5 до 9 млрд. EUR за периода 2010-2015 г.

Коментар

Бизнесът пак ощетен заради чужди сметки

Разрастващата се стачка на гръцките фермери показва как две различни по своята политическа ориентация правителства на държави членки на една и съща общност - Европейската, се оказват безсилни да спрат един протест. Блокада, която нанася огромни щети не само на икономиките на двете страни, а и на цели браншове.

Години наред Гърция беше за нас символ на преуспелия съсед, на всичко онова, което ние не бяхме - на чистите и уредени курорти, достъпни дори за обикновения българин, когато можехме вече свободно да пътуваме из Европата. На добре заредените магазини и непонятното за нас дотогава вежливо обслужване. През 90-те години на миналия век българите повече завиждахме, отколкото да си даваме реална сметка на какво се дължи тази разлика с южната ни съседка. На потока от европари, които са се излезли в Гърция далеч по-рано, отколкото при нас, или на менталитета на самите гърци.

Илиана Тончева
itoncheva@pari.bg

” **Държавата може и да си възстанови щетите от гръцката блокада, но частните фирми отново се оказват единствените потърпевши**

Днес, когато и ние сме член на същата тази Европейска общност, започваме да забелязваме и други неща - че не всичко и у съседите е наред, че и там има проблеми, които доскоро сме смятали, че са само наш патент. Започваме да осъзнаваме и какво на практика означава да си в Европейския съюз - че може да си търсим правата и реално да

очакваме, че Европата ще се застъпи за нашите интереси. Само че и тук се оказва, че има още много какво да научим. След първоначалната еуфория от твърдата ръка на премиера Бойко Борисов, който се закани, че ще съдим съседите за 10 млн. EUR в Европейския съд в Люксембург, след самоотвержените му срещи със стачкуващите фермери при минус 20 градуса бързо дойде охлаждането.

Земеделците от южната ни съседка не се впечатлиха нито от респектиращата осанка на нашия премиер, нито от сърцераздирателните му думи, че фермерите и на двете държави трябва да живеят по-добре и да получават повече пари. Те просто искат да живеят по-добре тук и сега. И ще продължат да протестират, докато гръцката държава не е в състояние да им осигури тези условия.

Нашите фирми - производители, туроператори, спедитори и превозвачи, искат същото - да работят при нормални условия и да печелят толкова,

колкото заслужават и са заработили сами. Без да им пречат обаче - бюрократични правила, нелоялна конкуренция, междудържавни проблеми. Но не би. Оказва се, че няма такава държава, която да им го осигури. Независимо къде сме - във или извън Европейската общност.

Според учените не е необходимо да съдим гърците, може да си получим компенсациите по право. А ако не ги вземем по право - да предприемем ответни санкции срещу техни фирми - държавни и частни. Кой обаче печели в случая? Единствено и само държавата. Бизнесът отново остава ощетен, защото не може да си възстанови щетите. И се пита каква беше ползата ни от присъединяването към най-демократичната общност. И с право.

10

► млн. EUR компенсации заради гръцката блокада може да получи държава-та, но не и бизнесът

Честито!

► **27-годишният бизнес анализатор Илиян Иванов (вдясно) грабна голямата награда от новогодишната томбола на pari.bg - смартфона HTC Touch2. Той успя да даде най-много верни отговори във викторината ни, посветена на най-значимите събития за изминалата 2009 г.**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

pari.bg реплики

► На челни места сме по корупция, бедност, кражби и разсипия, бандитизъм и измами, полицаи на глава и др. Ето какво трябва да се направи:
► изработване на нови НПК и ГПК;
► пълна смяна на кадрите в правораздавателната система
► преминаване на прокуратурата към изпълнителна власт;
► провеждане на драстични реформи в МВР;
► пълна забрана на хазарта;
► одържавяване на перачницата на пари Еврофутбол;
► ново деклариране на цялото придобито у нас и в чужбина имущество.

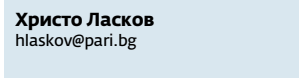
Евентуално заплащане на данък, примерно 10% при официализиране на новообявени активи;
► забрана на чалга кръчмите и чалга музиката;
► ограничаване на търговията с твърд алкохол - само в супермаркети и специализирани магазини под държавен контрол;
► въвеждане на държавен монопол при изкупуването на черни и цветни метали;
► гласуване по интернет от България и чужбина;
► Това са само част от мерките, които трябва незабавно да бъдат приложени, най-много в срок до 2 години.

Кобург Велчев

Мнение

Специални нужди

Скоро телекомуникационните и интернет операторите ще трябва да предоставят информация на МВР. И не само това. Както изглежда, ще трябва да разполагат със специални служители, които да са на линия денонощно, в случай че на полицията ѝ се наложи да получи разпечатка за определени абонати по което и да е време на деня. Или нощта. За целта се предвиждат служители на телекомуникационните и интернет компаниите, които да са на линия непрекъснато.

Христо Ласков
hlaskov@pari.bg

” **Промените в ЗЕС ще бръкнат не само в личното пространство на потребителя, но и в джоба на операторите**

Интересно хрумване, две мнения няма. Дали обаче ще има кой да се възползва от данните за телефонните разговори на

Пешо от Младост 3 през нощта? Надали ще има и кой да ги поиска. Това обаче е друг въпрос. Казусът с прословутите промени в Закона за електронните съобщения продължава да се развива с пълна сила и няма изгледи да спре скоро. Или поне докато те не бъдат приети.

Кофти само за онези мобилни и интернет оператори, които ще трябва да жертват пари за съхраняването на баснословно количество информация в продължение на година. Да му мислят най-малките.

Признание

Разкриваме поръчкови убийства

1 За първи път сега се пропукаха организационните групи и пропяха в арестите, оттеглиха се от Наглите и отидоха и посочиха къде са труповете. Ние в момента разкриваме поръчкови убийства. Отиват и показват - ей тука в тая ливада има труп и колегата Цветанов копае и вади трупове. И неслучайно са ни пълни арестите.

2 Проблемът е, че законът в България изисква да излезеш и да свидетелстваш, а хората се плашат, защото не са убедени, че престъпниците наистина ще

Бойко Борисов,
премиер

получат наказание. Като ги е страх хората, и съдиите не могат после да присъдят.

3 Всеки ни пита - какво става с реформата в съдебната система. Правим специализирани прокурорски екипи, съдийски състави, промени в НК и НПК. Това е максимум усилията, които правителството може да направи. За съжаление всичко това е трябвало да бъде изпълнено и тогава да ни приемат в ЕС.

България може да стане и петролопровод Бургас

Към страната ни може да бъдат предявени искания за неустойки до 300 млн. EUR

Липсата на официален отговор от страна на България дали ще участва в петролопровода Бургас - Александруполис започна да изчерпва търпението на мажоритарния акционер - руската Транснефт. Неяснотата по реализацията на проекта насочи вниманието на Русия към алтернативната тръба Самсун - Джейхан, коментираха експерти пред в. Пари.

Ако Русия се откаже от участие в Бургас - Александруполис, е възможно България да бъде обвинена изцяло за неуспеха на проекта. Това каза пред в. Пари Пламен Русев, шеф на българския клон на проектната компания Trans Balkan Pipeline. Така България може да бъде принудена да плати за всички разходи, направени до момента по реализацията, които са в размер на 25-30 млн. EUR, допълни той. Отделно обаче към страната ни може да бъдат предявени искания за допълнителни неустойки, които може да достигнат 300 млн. EUR.

Основания

А основания за това не липсват. Освен че все още не сме дали официален отговор дали ще участваме в изграждането на тръбата, България продължава да бави и плащането на акционерните си вноски в проектната компания в размер на 5 млн. EUR. По

Ралица Христова
rhistova@pari.bg

време на българо-руската междуправителствена комисия, която се проведе в София през декември, от наша страна бе обещано този въпрос да бъде разрешен в рамките на няколко седмици, което обаче все още не се е случило, посочи Русев. Все още не е ясно и кое министерство ще отговаря за проекта. През миналата седмица в Министерския съвет бе внесена точка за прехвърлянето му от регионалното ведомство към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, но тя така и не беше гласувана от министрите. По всичко личи, че правителството се опитва да протаква взимането на каквото и да е решение относно петролопровода.

Пренасочване

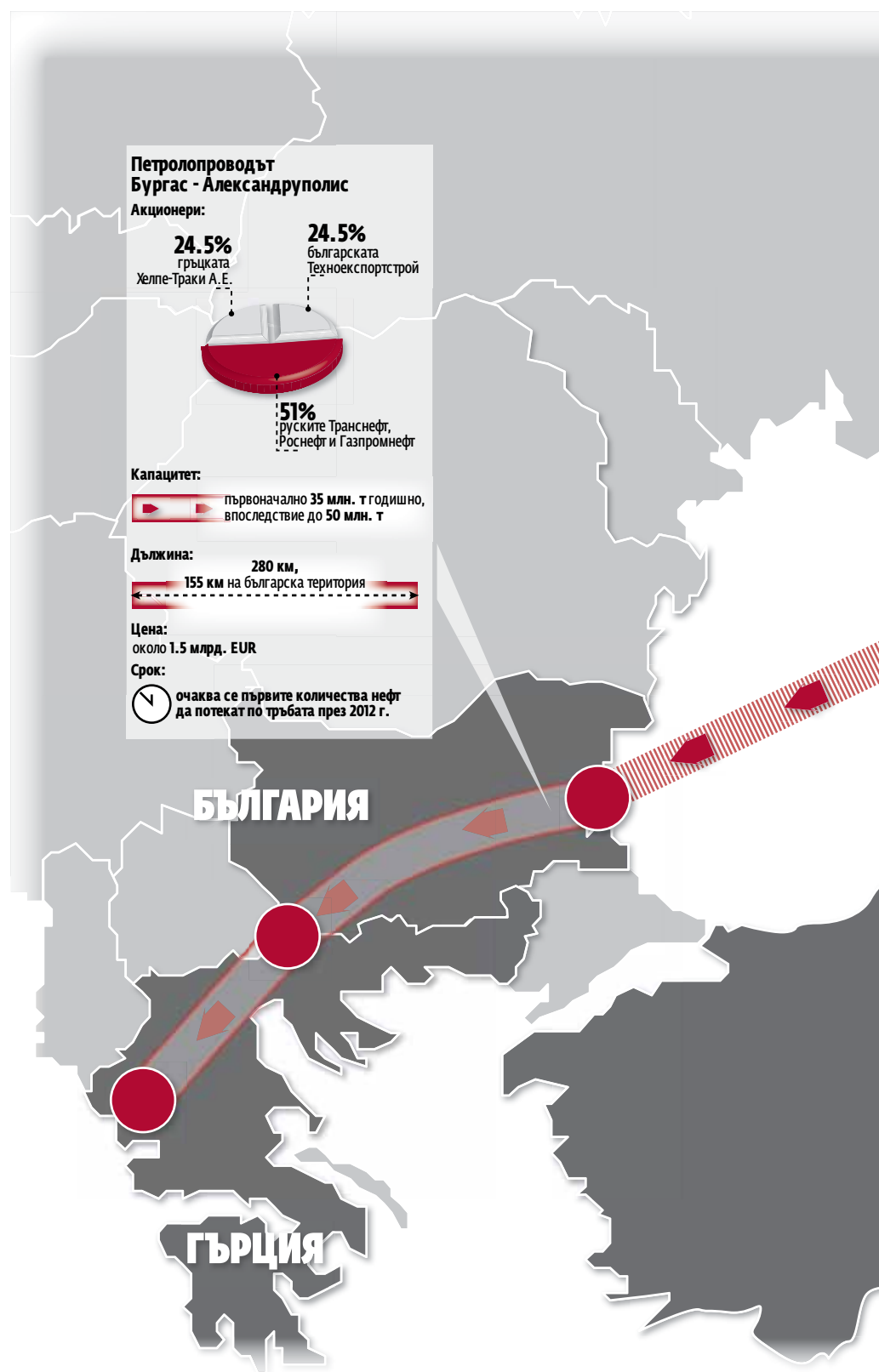
Всичко това дава пълната картина на Русия да пренасочи вниманието си към проекта Самсун - Джейхан. И този ход не закъсня. На 19 октомври миналата година руските компании Роснефт, Транс-

нефт и Совкомфлот обявиха, че ще вземат участие в изграждането на петролопровода Самсун - Джейхан и че ще доставят петрол за него. Дотогава основни акционери в проекта бяха турската Calik Energy и италианската Eni. Идеята е тръбата да минава изцяло на турска територия от черноморското пристанище Самсун до Джейхан на Средиземно море, като доставките на нефт заобиколят пренатоварения пролив Босфора.

В средата на януари 2010 г. шефът на Транснефт Николай Токарев хвърли ново съмнение върху намеренията на Русия относно Бургас - Александруполис. Според негово изказване се търси възможност за обединение на двата петролопровода в общ консорциум. По думите му това вече било обсъдено с Турция, Италия и Гърция, които проявявали разбирание.

Конкуренти

Според Пламен Русев подобна възможност може да касае единствено участието на Русия в проектите. Целта най-вероятно е да се участва с една компания, която да управлява едновременно и двата проекта, посочи той. За физическо сливане не може да става дума, защото това са различни проекти, които са на различен етап на реализация и с различни страни акционери. Турция и Гърция освен това са преки конкуренти. Участието на Гърция в Бургас - Александруполис е свързано с желанието й тя също да вземе дял в транспортирането на нефт в региона. Да се очаква, че южната ни съседка ще приеме проекта Самсун - Джейхан, не е много реалистично.

Екоминистерството отхвърли разтоварването с буйове

От МОСВ ще са готови с екоразрешителните в средата на следващата година

Предложението на проектната компания за петролопровода Бургас - Александруполис разтоварването на нефта да става на буйове на 10 км навътре в морето е било отхвърлено от Министерството на околната среда и водите, казаха оттам за в. Пари. От ведомството са преценили, че този вариант е

опасен за екологията, и ще поискат от компанията да представи друг вариант за разтоварването.

Съображения

Шефът на българския клон на проектната компания Пламен Русев обаче изрази учудването си от това решение. Не сме запознати с него, каза той пред в. Пари. Според Русев разтоварването на нефта на буйове е много по-безопасно, отколкото другата възможност това да става на пристанище в Бургаския залив. Досега се

обсъждаше възможността за целта да се използва пристанище Росенец. Това обаче означава огромните танкери да се разтоварват на 4 км от града, обясни Русев. Освен това те ще трябва да преминават през тесен канал през пристанището, което също е опасно.

Вариантът за разтоварване чрез буйове вече беше подкрепен и от министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Според него от 1000 подобни съоръжения нито едно не е причинило

сериозен екологичен проблем.

Екоразрешително

Разрешителното за ОВОС, което МОСВ трябва да издаде за проекта, за да може той да бъде реализиран, най-вероятно ще бъде готово в средата на следващата година, казаха от ведомството. От проектната компания обаче са на мнение, че всичките процедури по ОВОС може да приключат още през септември тази година.

Ралица Христова

Върви се към замразяване

Русия вижда, че България не иска да участва в изграждането на петролопровода Бургас - Александруполис, и затова започна да търси собствени варианти за измъкване от проекта. Според мен се върви към неговото замразяване. Очаквам също България да бъде обвинена за този провал, от което страната ни ще поеме всички негативи.

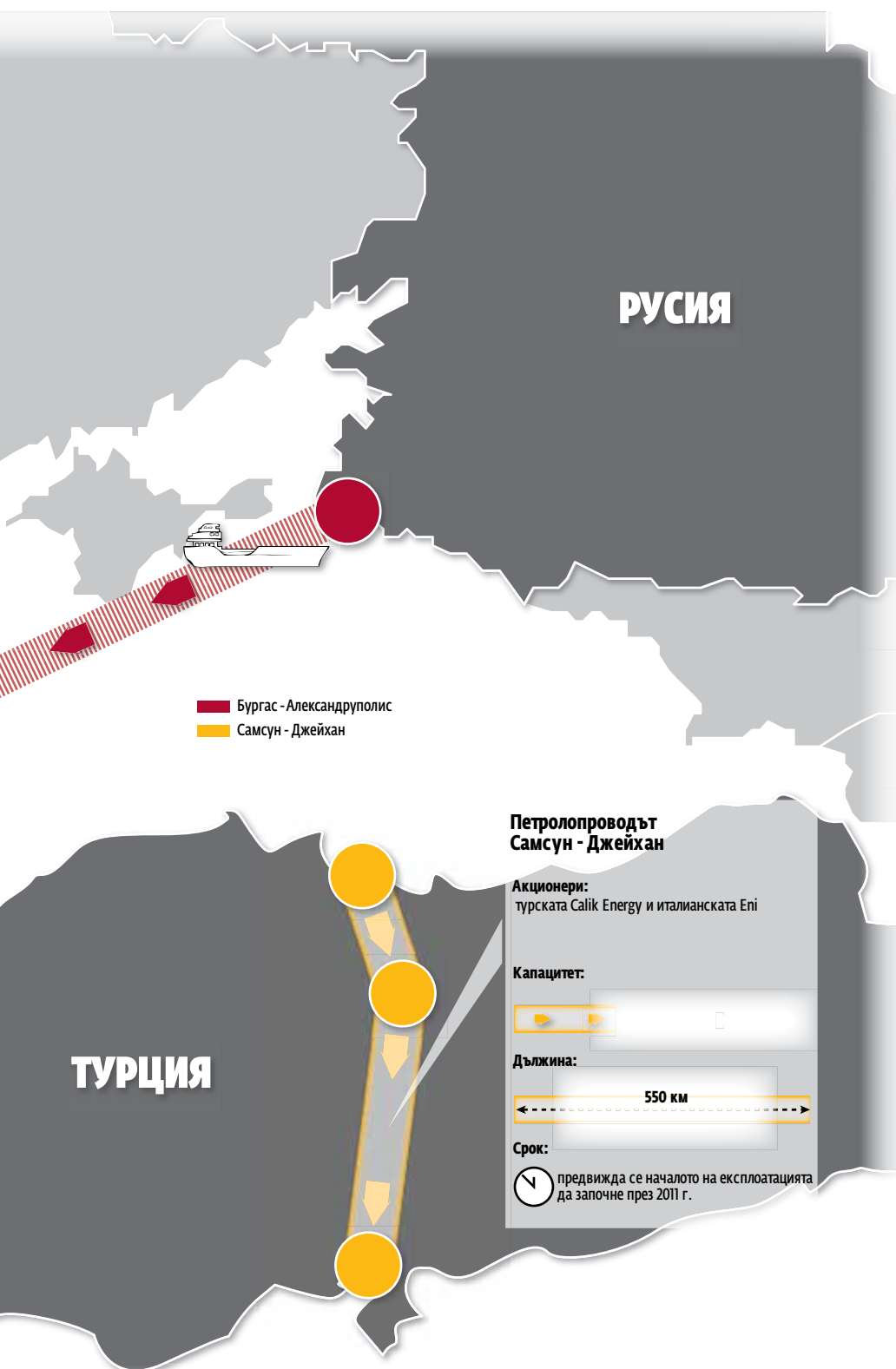
Относно възможностите за разтоварване на нефта на буйове или на приста-

Стефан Гунчев, бивш председател на съвета на директорите на проекта за България

„Русия търси варианти за измъкване от проекта

ниче смятам, че първият вариант е много по-екологичен и безопасен. Такава е практиката в много страни. В Новоросийск нефтът също се разтоварва на буйове.

Изкупителната жертва на - Александруполис

Сливането на двата проекта е невъзможно

Сливането на двата проекта за петролопровода Бургас - Александруполис и Самсун - Джейхан няма как да стане физически. Гърция и Турция, които участват в тях, не са в добри отношения, което допълнително прави това невъзможно.

Идеята на руската компания Транснефт (мажоритарен акционер в Бургас - Александруполис) всъщност показва, че Русия започва да обмисля оттегляне от този про-

Петър Димитров, бивш министър на икономиката и енергетиката

ект. Нейното участие в петролопровода Самсун - Джейхан е много по-евтино и сигурно. Затова Бургас - Александруполис се оказва обречен.

” **Участието на Русия в петролопровода Самсун - Джейхан е много по-евтино и сигурно. Затова Бургас - Александруполис се оказва обречен**

Русия подготвя почвата за влизане в Самсун - Джейхан

За Москва двата проекта вече изглеждат равностойни по значимост

Постепенното преориентиране на Русия от тръбопровода Бургас - Александруполис към неговия конкурент Самсун - Джейхан беше маркирано през миналата седмица с едно доста странно предложение на шефа на руската Транснефт Николай Токарев. Той заяви, че компаниите, създадени за реализацията на двата проекта, може да се обединят в един консорциум.

Подобна идея е неосъществима и абсурдна, защото, първо, Бургас - Александруполис и Самсун - Джейхан поне засега имат съвършено различни акционери, и второ, двата тръбопровода са конкурентни, защото са с един и същ предмет на дейност - пренос на нефт от Черно до Средиземно море. Това е все едно Кока-Кола и Пепси да се обединят в консорциум с общ маркетинг.

Пламен Димитров, Българско геополитическо дружество

Равностойни

Самият факт, че представител на руска държавна фирма говори за обединение на Бургас - Александруполис и Самсун - Джейхан, означава, че за Москва двата проекта вече изглеждат равностойни по значимост. Това е нелогично, след като в първия от тези тръбопровода Русия държи мажоритарен дял от 51%, а във втория засега няма никакво участие. В момента явно тече подготовка на почвата за финализиране на преговорите за влизането на руски държавни фирми в проекта Самсун - Джейхан, така че този акт да не изглежда като предателство към партньорите от Бургас - Александруполис. Възможно е мотивите за руската преориентация да

са свързани с необходимостта да се върне жестът, който Турция ще направи, съгласявайки се газопроводът Южен поток да мине през нейни териториални води, преди да навлезе в България.

Нефт

Възможните източници за запълване и на Бургас - Александруполис, и на Самсун - Джейхан са само два - Русия и Казахстан. Засега първият проект може да разчита на руски нефт заради споменатия вече дял на Москва в него. Самсун - Джейхан пък се е подсирил с казахстанска суровина чрез италианската Епi, която засега държи половината от бъдещата турска тръба и същевременно е оператор на най-голямото казахстанско находище Кашаган. Влизането на руснаците в Самсун - Джейхан ще даде предимство на този проект, защото така той ще стане интересен и за двата възможни доставчика на нефт в Черноморския регион, а Бургас - Александруполис ще си остане с един потенциален източник на доставки.

Блиц Димана Ранкова, председател на СД на българския клон на Trans Balkan Pipeline

Не сме изяснили позицията си за тръбата

► **Госпожо Ранкова,** кога ще бъде направено плащането от 5 млн. лв. за бюджета на петролопровода Бургас - Александруполис?

- Към настоящия момент не са направени и двете вноски. Това са просрочени вноски за 2009 г. Всъщност имаме покана от другите два акционера. Те са ни дали срок, в който да бъде представена позицията ни по въпроса.

► **И каква е тя?**

- Оттук насетне позицията ни трябва да се изясни. Към настоящия момент процесът е още на доизясняване, така че всъщност е много рано да кажем каква е актуалната позиция на българския акционер.

► **Българска банка за развитие, на която сте член на УС, ще участва ли в проекта?**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

- Към настоящия момент не, но не мога да кажа доколко това е крайно решение. Все още не е ясно каква е връзката между проекта и ББР.

► **Какъв е следващият етап за следващи стъпки по проекта?**

- През втората половина на февруари в Москва ще има едно събиране на надзорния съвет на международната компания и тогава ще има някои конкретни отговори.

► **Как гледате на идеята за сливане на проекта Бургас - Александруполис със Самсун - Джейхан?**

- Освен медийните изяви на отделни руски представители това към настоящия момент изобщо не е коментирано официално. Не е обсъждано на ниво надзорен съвет на международна компания. Към настоящия момент официален коментар не е правен.

Галия Кларк

Борисов пак кани германски фирми да строят Белене

Параметрите на проекта ще бъдат променени, за да привлечем европейски инвеститори

В следващите няколко седмици ще се проведат редица срещи на български министри с представители на германските енергийни фирми. Тема на разговорите ще бъде и проектът Белене. Това съобщи правителствената пресслужба във връзка с посещението на Бойко Борисов в Берлин.

Проект
Премьерът обясни пред журналисти, че желанието на България е да бъдат променени параметрите на проекта така, че той да стане работещ и да се реализира с участието на чужди инвеститори, по възможност от Европейския съюз. До няколко седмици ще представим на големи германски компании моментното състояние на проекта за АЕЦ Белене, заяви премиерът, цитиран от агенция Фокус.
След срещата си с канц-

лера Ангела Меркел в понеделник Борисов съобщи, че тя се е ангажирала в организирането на срещите между експертите и енергийните предприемачи.

Отказ
В края на октомври миналата година германският концерн RWE се отказа да влезе в проекта заради липсата на финансиране. Според наблюдатели друга причина за оттеглянето на компанията бе все още липсата на яснота дали новото правителство ще продължи проекта. Между RWE и НЕК беше подписано споразумение за създаване на смесено дружество, в което германската компания трябва да притежава 49%, което така и не стана.
Също през октомври по време на официалната си визита във Франция Борисов призова френски компании да инвестират в АЕЦ

► **Премиерът Бойко Борисов се среща с председателя на Бундестага Норберт Ламерт. Пред германски депутати той обсъди гръцката блокада на границата и загубите, които понася България**

Белене и така той да стане общоевропейски проект. Тогава френският министър-председател Франсоа Фийон пое ангажимента да лобира пред френските компании в ядрената енергетика да се включат в проекта за втора атомна централа у нас.

Етапи
Освен че правителството

има намерение да преработи параметрите по проекта АЕЦ Белене, Националната електрическа компания също трябва да преработи техническия проект за бъдещата централа. Това беше поискано от Агенцията за ядрено регулиране, която трябва въз основа на него да издаде оценка за безопасността на съоръжението. В момента се очаква Минис-

терството на икономиката, енергетиката и туризма да обяви процедура за избор на нов консултант. Неговата задача ще бъде да подготви процедурата за избор на стратегически инвеститор, който да участва в проекта. След отказа на германската RWE обаче явен интерес към централата беше заявен само от страна на руски фирми.

Мила Кисьова

Регулатор Токът поскъпва с 5% през лятото

► Увеличението на тока от 1 юли вероятно ще е около 5%, заяви Ангел Семерджиев, председател на ДКЕВР. Според него по-ниската цена, по която ТЕЦ Марица-изток 2 ще продава електроенергия на НЕК със задна дата от 1 януари, е причината да няма по-голямо увеличение.
► Намалението на цената на ТЕЦ Марица-изток 2, което регулаторът предстои да одобри, няма да се отрази сега на битовите потребители, тъй като става дума за вътрешен договор за продажба между централата и НЕК, обясни Семерджиев. Едва лятото това намаление ще бъде калкулирано.
► ТЕЦ Марица-изток 2 внесе предложение цената на едро на произвеждания от нея ток да падне с 5.07% вследствие на намалени разходи след модернизация на част от блоковете. Заради цената за разполагаемост ефектът ще е около 3% намаление.

Банката за развитие помага с ноу-хау на Македония

ББР е привлякла кредитни линии за 300 млн. лв. през 2009 г.

Българската банка за развитие (ББР) и Македонската банка за развитие подписаха вчера Договор за сътрудничество. Ръководствата на двете банки се договориха и за съвместно финансиране на проекти. Македонските банкири ще ползват опита на ББР за използване на европейските финансови инструменти – предимно гаранционни и кредитни линии. Македонската банка за развитие ще използва ноу-хау за достъп до дългосрочен ресурс без държавни гаранции и други финансови инструменти, заяви изпълнителният директор на ББР Сашо Чакалски.

Съвети
Македонските банкири се срещнаха и с Даниела Бобева, директор на дирекция Международни отношения и европейска интеграция в БНБ. Те се интересували най-вече доколко националните регулации трябва да се прилагат универсално към този вид институции. Отговорът на БНБ е, че трябва да се прилагат. Това помага на самите тях, защото им създава възможности за един по-добър рейтинг, имат възможност да заемат средства от международните пазари, коментира Бобева. Освен това за тях е важна европейската перспектива, а една кредитна институция трябва изцяло да отговаря на съответните регулации в ЕС, допълни тя.

Препоръка
ББР е препоръчана на македонските банкири от европейските експерти заради ефективното усвояване на целевия финансов ресурс. Нашата банка е първата финансова институция от новоприсъединилите

► **Изпълнителният директор на ББР Сашо Чакалски (вдясно) и македонският му колега Драган Мартиновски се договориха за съвместно финансиране на проекти**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

се към ЕС страни, която получи две гаранционни линии от Европейския инвестиционен фонд и вече шеста година успешно ги използва.

Само през 2009 г. ББР е привлякла кредитни и гаранционни линии от чужди финансови институции за близо 300 млн. лв. Банката има дългогодишни споразумения с Европейския инвестиционен фонд, Ев-

ропейската инвестиционна банка, Банката за развитие към Съвета на Европа, Японската банка за международно сътрудничество, Китайската банка за развитие, Черноморската банка за търговия и развитие и с Европейския инвестиционен фонд. Целият ресурс по тези кредитни линии е предоставен на банката без държавна гаранция.

Галия Кларк

Кредитирането отново забавя ход

Фирмените кредити намаляват с близо 15 пъти за година

Близо 15 пъти по-малко са раздадените фирмени кредити спрямо 2008 г., показват данните на БНБ. В края на 2009 г. корпоративните заеми са близо 19.14 млрд. лв., докато година по-рано те са били 285 млрд. лв. Причина за рязкото намаляване на кредитирането са икономическата криза и затегнатите условия, при които банките отпускат заеми.

Общо размерът на раздадените кредити за фирми и домакинства в края на 2009 г. достига 50.1 млрд. лв. На месечна база е налице забавяне на ръста при всички видове кредити.

Жилищни кредити
Въпреки това през декември най-много са отпуснатите жилищни кредити. На годишна база те скачат с 8.4% спрямо същия период на 2008 г. Размерът им е 8.4 млрд. лв. Този резултат

50.1

► млрд. лв. е общият размер на отпуснатите кредити на фирми и домакинства през 2009 г.

е лек спад на месечна база спрямо ноември 2009 г., когато те скачат с 9.2%.
След жилищните с най-голям ръст са потребителските кредити. За разглеждания период те скачат с 6.9% до 7.3 млрд. лв.

Домакинства
Кредитите, отпуснати на домакинствата в края на декември 2009 г., са 19 млрд. лв. Това е увеличение с 5.8% на годишна база. Кредитите за финансовите предприятия се увеличават с 20.7% на годишна база. Така отпуснатите заеми за инвестиционни посредници, застрахователи и пенсионни фондове са 905 млн. лв.

Радослава Димитрова
rdimitrova@pari.bg

300

► млн. лв. е размерът на кредитните линии, привлечени от ББР през миналата година

Стачката на гръцките фермери се разраства

Нашите превозвачи започват да изчисляват конкретните загуби

Стачката на гръцките фермери започва да се радикализира, заяви министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов. Преговорите между гръцкото правителство и земеделските стопани за допълнителни субсидии в размер на 1 млн. EUR отпреди ден са се провалили и те започват да блокират и вътрешни пътни артерии. Министър Найденов посети ГКПП Кулата - Промахон в понеделник през нощта и разговаря със стачниците. В резултат на това граничният пункт бе отворен за няколко часа. Вчера през деня той остана затворен. Същото се случи и на другия критичен пункт Илинден - Ексохи. Заедно с министър Найденов на Кулата е бил и главният секретар на МВР Калин Георгиев. Той призова превозвачите да не пътуват през гръцка територия, защото дори и граничните пунктове да са отворени, може да срещнат блокади по вътрешните магистрали. За това предупреди и транспортният министър Александър Цветков. Всяка вечер пращам министри на границата да се молят да отворят пунктовете заради чакащите наши сънародници, коментира за в. Пари премиерът

► **Министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов се опита да преговаря с гръцките фермери, но безуспешно**
СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Бойко Борисов. Според него в момента искове срещу Гърция си вървят, повече нищо официално не може да се направи.

Загуби

Превозвачите вече започват да изчисляват конкретните загуби от двуседмичния престой на ГКПП с Гърция, заяви за в. Пари председателят на управителния съвет на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт Миролуб

Столарски. Досега автомобилните компании са правили само груби изчисления какви са щетите им на ден от стачката - около 150 хил. EUR. Вече е ясно, че стачката ще продължи по-дълго от очакваното и може да надмине миналогодишната, която беше три седмици, каза Столарски. Тогава загубите за транспортните фирми бяха 10 млн. EUR.

Коридор

Преди ден фермерите

Процедура Няма необходимост от съдебни дела

► България не е необходимо да води дела с Гърция, за да получи компенсации от стачката, коментира проф. Емил Константинов, председател на Българската асоциация по международно право. ► Според него отговорността на гръцката страна по европейски конвенции е да осигури безпрепятствено преминаване на транспортни средства през нейна територия. ► След като тя чрез бездействие не го е направила, подлежи автоматично на санкции. България е потърпевша страна по международни конвенции.

заплашиха, че ще блокират и жп линията Кулата - Промахон. От БДЖ дори изчислиха загубите си на ден, ако това се случи - 150 хил. EUR. Вчера обаче жп трасето с южната ни съседка все още остана свободно. Това съобщи за в. Пари зам.-министърът на транспорта Камен Кичев. БДЖ пое товарите на всички фирми, желаещи да избегнат опашките на ГКПП с Гърция.

Илиана Тончева

Слабост Делото срещу Ковачки пак пред провал

След като делото срещу бизнесмена Христо Ковачки започна с фалстарт в края на 2009 г. поради слаб обвинителен акт, само по време на вчерашното заседание по делото адвокатите на подсъдимия поискаха два пъти връщането на акта за поправка. Въпреки че съдът не уважи искането им, адвокатите смятат, че с така формулираното срещу подзащитния им обвинение той ще бъде оправдан. Прокуратурата не може да покаже документите с невярно съдържание. Освен това нямало и доказателства за фиктивни сделки за покупка на машини.

К. Янева | **pari.bg**

Решение Земи край морето без промяна на статута

Депутатите от земеделската комисия в парламента приеха предложението за спиране на промяната на предназначението на земеделските земи с цел застрояване по Черноморието. Предложението е внесено от депутата Волен Сидеров. Спирането на промяната на предназначението на земеделските земи се отнася за Черноморската акватория и 100-метровата ивица от брега и още 2 км навътре от морето. Предложението се подкрепи напълно от депутатите в комисията и от ГЕРБ. Това ще доведе до спиране на безогледното застрояване на черноморската ивица, както и на при-

добити комерсиално земи за застрояване и изключването им от земеделския фонд, обясни депутатът Христина Янчева от ГЕРБ.

М. Кисьова | **pari.bg**

Прогнози Чакат ни 10-15% ръст на инвестициите

Очаквам 10-15% ръст на инвестициите през 2010 г., коментира Стоян Сталев, изп. директор на Българската агенция за инвестиции. По предварителни данни преките чуждестранни инвестиции в България за 2009 г. ще бъдат малко над 3 млрд. EUR. За сравнение през 2008 г. размерът им бе 6.8 млрд. EUR. Около 1.2 млрд. EUR от чуждите инвестиции за м.г. са във финансовия сектор. Вложениата в недвижими имоти и строителство са около 500 млн. EUR.

Д. Черкезова | **pari.bg**

Фондове Минимална доходност от -10.52% за пенсия

Минимална доходност на годишна база в размер на -10.52% при управлението на активите на универсалните пенсионни фондове за 24-месечен период от 28.12.2007 до 30.12.2009 г. определи КФН. За професионалните пенсионни фондове за същия период е определена минимална доходност от -12.09%. Всички фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване са постигнали доходност, чийто размер е над определеното минимално равнище.

М. Кисьова | **pari.bg**

Регистрацията по ДДС е задължителна при услуга от ЕС

При този режим не се ползва данъчен кредит

Българските граждани или фирми, които получават консултантска, рекламна, експертна, инженерна и друга услуга от лице от държава от ЕС, са длъжни да са регистрирани по ЗДДС от началото на тази година, съобщи Красимир Стефанов, директор на НАП. Това означава, че ако например земеделски производител си купи машина и плати допълнително за усъвършенстването ѝ на инженер от ЕС, българинът ще бъде задължен да се регистрира по ЗДДС. Такива са изискванията на европейското законодателство, записани и в българския Закон за данък върху добавената стойност.

Условия

Въпросната промяна регламентира задължителна регистрация по ЗДДС на лица, които получават услуги от държава от

► **Красимир Стефанов**

ЕС, с място на изпълнение в България, за които се прилага механизмът за самоначисляване на ДДС от получателя независимо от достигнатия оборот. Същото важи и за българските граждани и фирми, които предоставят услуги в държава членка на ЕС.

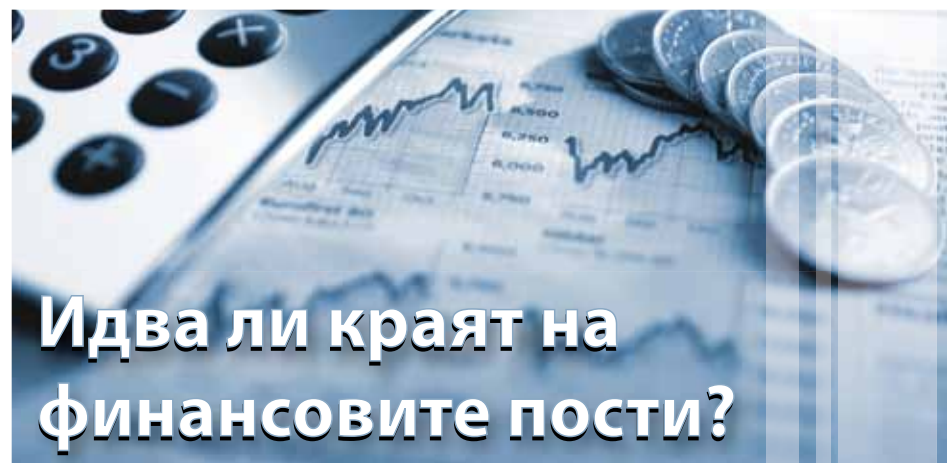
Лицата, регистрирани по този специален режим, няма да имат право на данъчен кредит за платения ДДС или да начисляват

ДДС за своите доставки.

Срок

Регистрацията по ЗДДС трябва да се направи минимум 7 дни преди датата, на която данъкът за доставката става изискуем. Това означава, че регистрацията трябва да стане една седмица преди датата на авансовото плащане или датата, на която се заплаща услугата. В тези случаи НАП е длъжна да регистрира гражданите и фирмите в тридневен срок.

Регистрираните на това основание доставчици подават задължително и VIES декларация (декларация, в която се описват осъществените вътреобщностни доставки на услуги за съответния период). По този начин българската и европейската приходна администрация ще може да съпоставят информацията дали е платен дължимият ДДС по този вид сделки. В тези случаи ДДС се дължи в държавата, в която е регистриран получателят на услугата.

Пари

ДИСКУСИОНЕН ФОРУМ

хотел "Шератон", зала "Рила"
28 януари 2010 г., 9.30 часа

- Нивата на лихвите по кредитите за малки и средни предприятия в сравнение с останалите членки на ЕС.
- Ниво на лошите кредити и доколко завишени са изискванията за отпускане на нови кредити.
- Какво е нивото на необслужваните лизинги?
- Увеличи ли се или намаля интересът към бързите кредити през 2009 г.?

С подкрепата на:

Медиен партньор:

За информация и регистрация:

02/ 4395 855, 02/ 4395 850, 02/ 4395 848, e-mail: events@pari.bg

Заубермахер предложи с 20% по-ниски цени

► **Зам.-кметът по екологията Мария Бояджийска предлага на общинския съвет да разреши сключването на договор със Заубермахер** СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

София все пак ще подпише договор за чистота с дружеството

Намаление на цените за почистване с 20.14% са предложили от Заубермахер България ЕАД на Столичната община. Писмото е пристигнало в кметството на 11 януари - месец, след като кметът Йорданка Фандъкова обяви, че заради кризата и високите цени в офертата на Заубермахер няма да подпише договор с дружеството. В доклад до общинския съвет, който ще се обсъжда утре, заместник-кметовете Мария Бойджийска и Юлия Ненкова предлагат кметството все пак да сключи договор с фирмата за почистването на столицата през тази и следващата година предвид намалените цени.

Обжалване

През ноември 2008 г. Заубермахер България ЕАД спечели обществена поръчка за почистване на Люлин, Овча купел, Младост, Витоша и Триадница - без централната част на

района. Другият участник - Титан Чистота София ДЗЗД, обжалва в съда. През миналата година обаче жалбата е оттеглена и на 28 октомври е прекратено делото във Върховния административен съд. Така вече общината можеше да сключи договор със Заубермахер България ЕАД, но с оглед на кризата цената се оказа висока.

Ако кметството се откаже от контракта, Заубермахер България ЕАД може да предяви иск за обезщетение в размер на 190 млн. лв. Сумата е оценена въз основа на общата стойност на обществената поръчка за срок от седем години.

Зони

За останалите 19 района и централната част на Триадница общината ще направи нова обществена поръчка за почистване. За нея София ще бъде разделена на 7 зони. За тези райони договорите трябва да бъдат сключвани от 31 август т.г. Срокът на всички контракти ще е еднакъв - 4 години.

Красимира Янева

Губим 40 млн. EUR от ЕС за саниране на сгради

Между 2 и 15% от собствениците са изпълнили изискванията за кандидатстване за субсидии

България рискува да не усвои около 40 млн. EUR по Оперативна програма Регионално развитие, предвидени за реновиране на многофамилни жилищни сгради и подобряване на енергийната им ефективност. Причината е, че много малка част от собствениците им са провели общи събрания, избрали са управител на входа и са подали в общината книга със списък на собствениците. Тези действия са задължителни, за да могат впоследствие да кандидатстват за субсидии. Срокът обаче е изтекъл на 1 ноември м.г.

Коментар

Предложихме регистрация да се удължи с шест месеца и това вече бе прието на първо четене. Освен това предвиждаме до 30 юни да се проведе информацион-

на кампания сред населението, защото липсата на информация е основната причина за сегашната ситуация, коментира за в. Пари Николай Пехливанов, зам.-председател на Комисията за регионално развитие и благоустройство. Очаква се в края на годината да бъде обявено набирането на проекти за саниране на жилища.

Статистика

Само в 2% от сградите в България са били проведени общи събрания, показват данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Повече от 15% са регистрираните по данни на Националното сдружение на общините в Република България. Най-добри данни са отчетени във Велико Търново и Добрич, където над 30% от блоковете вече са регистрирани. По оценка на експерти 10% от панелките у нас се нуждаят от ремонт. Общият им брой е 19 хил., а в тях живеят 1.7 млн. души.

Дарина Черкезова

Една четвърт от не се осигуряват

България е на 102-ро място по качество на здравната система

Нови 380 хил. души са престанали да плащат здравните си вноски, с което броят на неосигурените достига 1.5 млн. души, съобщи д-р Мими Виткова, председател на Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване, на дискусия за състоянието на здравното осигуряване в България. След като толкова много хора не внасят задължителните си здравни вноски, колко тогава ще се запишат в допълнителното задължително здравно осигуряване, ако то се въведе, попита Огнян Донеv, изп. директор на Софарма АД. У нас има регистрирани 431 дистрибутори на лекарства, като само четири от тях изпълняват 85% от снабдяването в страната. Подобна тенденция ще се случи и на пазара на частните здравни фондове, които в момента са 21, прогнозира той.

По време на дискусията стана ясно, че частните фондове одобряват идеята за въвеждане на тристъпков модел на здравно осигуряване - задължително осигуряване, допълнително задължително здравно осигуряване в частен фонд и доброволно осигуряване, с което постепенно ще се постигне демонополизация на здравната каса.

Реалностите

Темповете на нарастване на разходите за здравеопазване

не надвишават темповете на нарастване на БВП, бе посочено на дискусията. От 1999 до 2008 г. БВП се е увеличил със 172%, а публичните разходи за здравеопазване са 189% за сметка на частните разходи, които са скочили на 402%.

Цената на здравеопазването нараства, като финансовата тежест се измества към разходите на домакинствата - българинът плаща 40% от джоба си за здравеопазване, докато европейецът - 27%, каза д-р Виткова. Държавата трябва да увеличи своето участие, смята още тя. Според нея допълнителното здравно осигуряване се приема като начин за корекция на задължителната вноска, а не като начин за надграждане.

Забележки

България е на 102-ро място по качество на здравната система според изследване на Световната здравна организация, коментира Пламен Минков, изп. директор на здравноосигурително дружество България Здраве. Според него изискването частните здравни фондове да имат капитал от 5 млн. лв. ще създаде трудност пред малките дружества. Специфичното в управлението на осигурителните дружества е изграждането на отношенията със здравните заведения. Трябва ясно да всеки за какво плаща и какво получава, каза още той. Минков обясни, че из-

► **За да подкрепи реформата в здравеопазването, дени са проф. Цекомир Воденичаров (вляво) и Пламен**

искването всяко дружество да има офис във всичките 28 областни центрове на страната ще е предварително голям разход за фондовете.

Според него профилактиката трябва да е част от втория стъп на здравното осигуряване. Който не ходи на профилактични прегледи,

21 болници остават без договор със здравната каса

Други 158 лечебни заведения намаляват обемите си на работа

21 лечебни заведения няма да сключат договор със здравната каса по нито една клинична пътека, тъй като не отговарят на нито един от критериите, съобщи Жени Начева, директор на дирекция в Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).

Потърпевши

Половината от тези лечебни заведения са с държавно и общинско участие. Сред тях са болниците в Радомир, Трън, Рудозем, Годеч,

Кула, Царево.

Здравното министерство и НЗОК въведоха нови, строги критерии, на които болниците трябва да отговарят, за да получават пари от касата.

Реформа

Експерти обявиха изискването двама специалисти да работят по клинична пътека за незаконно, тъй като не е разписано в Националния рамков договор, нито в закон. В същото време то ще остави над 150 болници в страната без договор с НЗОК по много от клиничните пътеки, което обрича голяма част от тях

на фалит. При 158 частни, държавни и общински болници намалението на броя договори е 48%, тъй като тези болници не покриват изискванията лекарите да

бъдат на разположение 24 часа. Болниците, които са останали с по два договора, няма да може да продължат, отбеляза министър Божидар Нанев.

► **Министърът на здравеопазването Божидар Нанев**

българите здравно

обществото трябва да бъде запознато с нея, убеждава Минков, изп. директор на ЗОК България Здраве АД

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

трябва да му се повишават вноските, защото този човек е като бомба със закъснител по отношение на разходите, които ще се правят за лече-

ние на този човек, допълни още Минков.

Контрол

Няма значение дали КФН,

БНБ или финансовото министерство ще следи работата на частните здравни фондове, заявиха от дружествата. Според тях по-важното е не кой, а как ще се извършва контролът. Тези дружества, които имат отрицателни резултати и срещу тях има много сигнали за работата им, не са санкционирани, посочи още той.

Комисията за финансов надзор (КФН) не разполага с ресурс за проверки на място в здравноосигурителните дружества и се прилага текущ контрол на базата на отчети. През 2009 г. са направени над 200 дистанционни проверки, съобщи Емил Атанасов, зам.-председател на КФН. Най-честите нарушения са спад на чистата стойност на имуществото под записания чист капитал, като това се е наблюдавало при 11 частни здравни фонда. Друго нарушение е неспазването на изискванията на КФН за подаване на отчет на тримесечна и годишна база. Чести проблеми са отказване на плащане на суми, предвидени в здравноосигурителни пакети, което се наблюдавало при 26 случая, уточни още той. Един частен здравен фонд е предал незаверен годишен финансов отчет. През 2008 г. броят на частните здравни фондове рязко се е увеличил, като причината е заявено намерение за провеждане на здравна реформа, каза Атанасов. От 2006 г. насам брутният премият приход нараства. Здравноосигурителният пазар се развива неравномерно, като има силна конкуренция между участниците, констатира още от КФН.

Светлана Желева

Няма предвидени средства за създаване болници за долекуване

Общинските съвети решават дали да запознаят своите болници

От закриването на болници в малките населени места ще бъдат спестени 130 млн. лв. и още 100 млн. лв. от намаляването на повторните хоспитализации, съобщи зам.-министърът на финансите Владислав Горанов. НЗОК няма предвидени средства за долекуване и продължително лечение.

Варианти

Има подготвени клинични пътеки, но тяхното финансиране ще бъде решено след три-четири месеца, след допълнителен анализ, посочи здравният министър Божидар Нанев.

От 1 февруари здравната каса и районните центрове по здравеопазване започват проверки за сключените договори с НЗОК в цялата страна заради съмнения за прилагане на двоен аршин за някои от болниците.

Мрежа

Със заповед към директорите на Спешна помощ се подготвят графици за разкриване на спешни кабинети на места, където болниците няма да работят. Където принципал са частни ведомства и общини, те сами ще трябва да решат дали да продължат да поддържат болничните структури по места и как да ги преобразуват, каза още здравният министър.

Владислав Горанов

Добър пример за работещи общински болници са лечебните заведения в Лом, Троян, Карлово, Казанлък. Троянската болница приема хирургични пациенти от пет области в страната.

Еколози искат 30 км буферна зона срещу ГМО

Ако зависи от мен, в България няма да се отглеждат ГМО, заяви министър Нона Караджова

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Заедно с Натура 80% от територията ни ще бъде защитена

Да се върне 30-километровата буферна зона като защитна мярка срещу генномодифицираните организми (ГМО) в териториите около Натура. Това поискаха представители на неправителствени организации между първо и второ четене на законопроекта за ГМО вчера. Това стана на съвместно заседание на парламентарните комисии по земеделие и околна среда, на което участва и екоминистър Нона Караджова.

Гаранции

Тридесеткилометровата буферна зона около Натура наистина ще гарантира на страната да е защитена от

отглеждане на ГМО култури, каза екологът Димитър Кацов. Това е така, защото тези 30 км заедно с терените на Натура правят 80% от териториите на страната. По този начин не остават значими територии, върху които да се сеят ГМО и така да носят печалби, обясни Кацов.

Промени

В новия законопроект обаче буферната зона отпадна и именно затова инвеститорите проявявали интерес към засаждане на ГМО, заявиха еколози. В същото време царевичният хибрид МОН 810, разрешен за отглеждане на територията на ЕС, не е забранен в България и това ни прави силно уязвими. Забраната трябва да стане със заповед на министъра на екологията и околната

среда.

Ако зависи от мен, в България няма да се отглеждат ГМО, заяви министър Нона Караджова пред журналисти. Тя обаче отказа да отговори конкретно на въпроса дали ще издаде забрана срещу отглеждане на царевичния хибрид. Караджова обясни, че първо някой трябва да поиска да го отглежда в България, след което тя да се допита до Брюксел, за да отговори на този въпрос. Според защитниците на биологичните продукти хибридите вече е разрешен на територията на ЕС и единственото, което трябва да се направи, е екоминистърът да издаде заповед за забрана за отглеждането му, както това е направено в Унгария, Франция, Австрия и Гърция.

Светлана Трифоновска

Театрите настояват за делегирани бюджети

Министерството на културата отрече, че ще ги прави търговски дружества

Няма опозиция на директорското съсловие срещу реформите, които Министерството на културата предлага. Така Митко Тодоров, директор на Театър Българска армия и председател на Българската асоциация на работодателите в областта на културата, откри пресконференция на тема Отношението и участието на работодателите в реформите в българския театър.

Реформа

Поводът е уточняване позициите на театралите спрямо планираната реформа от Министерството на културата и лансираната идея на културния зам.-министър Димитър Дерелиев за превръщането на театрите в търговски дружества. На пресконференцията стана

ясно, че тази идея е опровергана устно от Министерството на културата. То е дало гаранции, че ще работи съвместно с групата на театралните директори за достигане до обща концепция за развитието на българския театър.

Предложения

Трябва да се изготви ясна, конкретна стратегия за предстоящите промени, която да бъде премислена и детайлизирана, за да не стане въпрягане на каруцата преди коня и театърът да се хвърли на пазара, заяви Владимир Люцканов, директор на Младежкия театър „Николай Бинев”. Едни от основните искания на театралите е театрите да минат на делегирани бюджети и приходите да остават в тях, а не да отиват по предварително зададени лимити в т.нар. СЕБРА - система за електронни бюджетни разплащания. В момента държавата спонсорира само фонд Работна

заплата на театъра, а всички останали средства идват от собствена театрална дейност, смесено финансиране, спонсорства. Според театралите е необходимо да се промени културната политика за театрите и да се създаде нов закон за културата.

Акцент

Според Люцканов има нужда не от създаването на общ модел за финансиране, а от изследване на театралната мрежа, индивидуален подход към всеки театър в зависимост от демографски фактори, населено място, брой на публиката и дали той ще бъде приемаш, продуциращ, репертоарен.

Представителят на Министерството на културата Красимира Филипова също изрази мнение, че СЕБРА е „пагубна за българската култура” и че е нужен мониторинг и анализ в контекста на диференцирания подход към театрите.

Радостина Пенева

Статистика

Доверието в икономиката се връща

Бизнес доверието в Германия скочи повече от очакваното от икономистите и достигна 18-месечен връх през януари заради увеличения износ в резултат на възстановяването на икономиката. Икономическият институт Ifo institute в Мюнхен заяви, че индексът, основан на проучване сред 7000 изпълнителни германци, се е качил от 94.6 пункта през декември на 95.8 пункта. Това е най-високата му стойност от юли 2008 г. и десето поредно покачване. Икономистите очакваха да достигне 95.1. Най-ниската стойност на показателя за последните 26 години беше отчетена през март миналата година, когато падна до 82.2 пункта. Междувременно потребителското доверие в САЩ скочи до 16-месечен връх, отчитат статистиците отвъд океана. Индексът, мерещ увереността на американците, е стигнал 55.9 пункта, което е най-високата му стойност от септември 2008 г. насам, когато фалира банковият гигант Lehman Brothers.

Бюджет

Дефицитът в САЩ ще стигне 1.35 трлн. USD

До 1.35 трлн. USD ще стигне бюджетният дефицит на САЩ за 2010 г., прогнозира бюджетната комисия към Конгреса. Прогнозите досега бяха, че дупката във фискалната рамка на най-голямата икономика в света ще бъде 1.38 трлн. USD. През миналата година САЩ отчете рекордно висок бюджетен дефицит от 1.4 трлн. USD, или 9.9% от БВП. Това е най-високата стойност на показателя от Втората световна война насам. Американският президент Барак Обама трябва да представи плановете си за бюджета на САЩ на 1 февруари.

1.4

► трлн. USD бе бюджетният дефицит на САЩ за 2009 г. Това е най-високата му стойност от Втората световна война насам

1.4%

► ще е ръстът на икономиката на Великобритания за цялата 2009 г., прогнозират икономисти

► **Данните за икономиката на Великобритания са поредният горчив хап за премиера Гордън Браун, който ще трябва да се бори за мястото си на парламентарните избори по-късно тази година**

Островът използва бавно от рецесията

С 0.1% се е увеличил БВП на Великобритания в края на 2009 г.

Една от най-зависимите от финансовия сектор икономики в Европа - тази на Великобритания - излиза от рецесията през последното тримесечие на 2009 г. Това става половин година, след като Франция и Германия отчетоха, макар и плахи, ръстове на своите икономики и 3 месеца след края на рецесията в еврозоната и Европейския съюз. Великобритания изостана и от Япония и САЩ, които също вече са официално извън рецесия.

Развитие
След 6 поредни тримесечия спад последната четвърт на

2009 г. донесе ръст на БВП на британската икономика със скромния 0.1% на тримесечна база, показва правителствената статистика. Спрямо последното тримесечие на 2008 г. е реализиран спад от 3.2%, като и двете цифри са под очакванията на анализаторите. Това разпали нови страхове, че въпреки ръста си британската икономика все още не е стъпила на пътя на трайното възстановяване. Прогнозите бяха, че БВП на Острова ще скочи с 0.4% на тримесечна база и ще се свие с 2.9% спрямо последната четвърт на предходната година.

За цялата 2009 г. британският БВП е намалял с 4.8% - най-големия спад, откакто се води статистика за развитието на икономиката на Острова. Статистката обаче ревизира предварително оповестените данни за предишните 2 тримесечия, през които са отчетени спадове от 0.7 и 0.2%.

Проблеми
По-слабият от очакваното спад бе определен като „изпълзяване от рецесията“ от икономистите във Великобритания. Той постави на дневен ред още един проблем пред премиера Гордън Браун, който тази година ще трябва да се бори за преизбирането си. Излизането от рецесията бе глътка въздух за него и правителството му, но бавните темпове бяха използвани за нападки от страна на консерваторите. Подготовката ни за кризата бе слаба, а сега не сме готови да излезем от нея, заяви Джордж Осбърн от конкурентите на либерали-

те на Браун.

Прогноза
Според британската централна банка възстановяването от рецесията ще бъде „труден и бавен процес“. Икономистите на Острова очакват, че британската икономика ще отчете ръст от 1.4% за цялата 2009 г. Заложеният в бюджет 2010 ръст е между 1 и 1.5%.

Очакванията за първите месеци на годината обаче не са никак розови. Увеличаването на данък добавена стойност на 17.5 от 15% досега и несигурността около правителствените избори най-вероятно ще изиграят негативна роля за развитието на ситуацията във Великобритания, прогнозират икономисти. Траекторията на движение на икономиката през следващите 6 месеца е повече от несигурна, твърдят най-влиятелните бизнес организации на Острова.

Дори и с края на рецесията ефектите от нея не са

минали напълно и тя продължава да казва тежката си дума, коментират икономисти. За пример се посочва безработицата, която най-вероятно ще продължи да расте през следващите месеци. Така ще се случи и с правителствените дългове, които ще стигнат 77% от БВП до 4 години.

Статистика

Услугите водят

- С 0.1% са се увеличили секторите Услуги и Производство на Великобритания.
- При услугите най-голям ръст е отчетен в дистрибуцията, хотелите и ресторантите, чийто обем се е увеличил с 0.4%.
- Правителствените и „другите“ услуги са отчели ръст от 0.2%.
- При производството с най-голям ръст е индустриалното производство.

Apple с рекорди заради Mac и iPhone

Технологичният гигант би очакванията на анализаторите, отчете 50% ръст в продажбите

Технологичният гигант Apple отчете 50% ръст в печалбите си за последното тримесечие на 2009 г., водена от рекордно високите продажби на компютрите си Mac и телефона си iPhone, пише Bloomberg. Днес компанията трябва да представи и дългоочаквания си таблет, който в момента е тема номер едно за инвеститорите в акциите ѝ.

Резултат
Печалбата на компанията за първото ѝ финансово тримесечие, което съвпада с последната четвърт на миналата година, е скочила с 50% до 3.38 млрд. USD, или 3.67 USD на акция. Продажбите са се увеличили с 32% до 15.7 млрд. USD при очаквани от анализаторите за печалби от 3.30 USD на акция при продажби от 14.7 млрд. USD.

Отчет
Според отчета на компанията Apple е продала рекордните 8.7 млн. iPhone само за 3 месеца, с което

общият брой на продадените от гиганта телефони е достигнал близо 49 млн. Продажбите на компютрите на компанията Mac също са достигнали рекордно висока стойност - 3.36 млн. броя. Заедно двата продукта носят 60% от приходите на технологичния гигант. Към тях се прибавят и 21 млн. продадени mp3 плейера iPod, водени от iPod Touch, който е копие на iPhone.

Очакванията за настоящото тримесечие са за продажби от 11 до 11.4 млрд. USD и печалби от 2.06 до 2.18 USD на акция.

► **Днес главният изпълнителен директор на Apple Стив Джобс трябва да представи дългоочаквания таблет на компанията**

Cover story

Bulgaria likely scapegoat for Burgas-Alexandroupolis

Country facing EUR 300m forfeits if declared guilty for project failure

The lack of an official reply from the government about Bulgaria's participation in the Burgas-Alexandroupolis oil pipeline has started to tax the patience of the majority shareholder in the project, Russia's Transneft. The obscurity about the implementation of the project has shifted Russia's attention to the alternative pipeline of Samsun-Ceyhan, experts told the *Pari* daily.

If Moscow withdraws from Burgas-Alexandroupolis, Bulgaria may bear the blame for the failure of the project, Trans-Balkan Pipeline Bulgaria CEO Plamen Rusev pointed out. Thus Bulgaria may be forced to recover all expenses made so far, which amount to some EUR 25 or 30 million. Besides, additional forfeits may be claimed from Bulgaria that may reach as much as EUR 300 million.

Grounds

There are good grounds for such claims, as Bulgaria has not yet given an official reply whether it will participate in the pipeline construction or not. Moreover, it has not yet paid its EUR 5 million shareholder contributions to the project design company.

► Bulgaria has obviously put the Burgas-Alexandroupolis oil pipeline on the back burner

During the meeting of the Bulgarian-Russian intergovernmental commission last December Sofia promised to effect the payment within a few weeks but that has not yet happened, Rusev pointed out. It is not even clear which ministry will be in charge of the project. A proposal for transferring Burgas-Alexandroupolis from the regional ministry to the economy ministry was on the cabinet's agenda last week but it was not put to vote. The government is obviously trying to postpone its decision on the pipeline.

Focus

All that gives reasons to Moscow to shift its focus to

Samsun-Ceyhan. On October 19, 2009 Russia's Rosneft, Transneft and Sovkomflot announced they will take part in the construction of the pipeline and supply oil for it. Until then the main shareholders in the project were Turkey's Calik Energy and Italy's Eni. The pipeline is planned as a Bosphorus bypass located on Turkish territory only. It will connect the Black-Sea port of Samsun with Ceyhan on the Mediterranean. In the middle of January 2010 Transneft's head Nikolay Tokarev said that the two projects may be united into one consortium. In his words the option has been discussed and met with understanding by Turkey, Italy and Greece.

Competition

Such an option has to do with Russia's participation in the projects, Plamen Rusev explained. That most probably concerns its participation with a single company in both projects. It is impossible to merge the two projects physically, as the pipelines are at a different stage of implementation and have different shareholders. What is more, Turkey and Greece are direct competitors. Greece's participation in Burgas-Alexandroupolis is connected with its desire to have a share in oil transportation in the region. It is not very realistic to expect that Athens will readily accept the Samsun-Ceyhan project.

Energy
PM invites German firms to build Belene NPP

Meetings will be held between Bulgaria's ministers and representatives of German energy companies in the coming weeks, the government's press office said, reporting on prime minister Boyko Borisov's visit to Berlin. One of the topics to be discussed will be the construction of Belene nuclear power plant (NPP). It is the government's desire for the project to be redesigned and become a working facility carried out with the participation of foreign investors, preferably from the European Union, Borisov told reporters. After meeting Borisov on Monday chancellor Angela Merkel promised to help connect experts and energy entrepreneurs.

Transport
Carriers reckon losses from Greek farmers' strike

► Miroslav Naydenov

The strike of Greek farmers is becoming increasingly radical, Bulgaria's agriculture minister Miroslav Naydenov said. Yesterday's talks between the Greek government and farmers over EUR 1 million additional subsidies failed and strikers started blocking internal roads as well. That is why carriers are not advised to enter the country even if they manage to cross the border. After minister Naydenov's visit to Kulata checkpoint the blockade was lifted until this morning. Bulgarian carriers are calculating their losses from the strike, the chairman of industry association BASAT, Mirolyub Stolarski, said. The gross assessment until now shows a loss of some EUR 150,000 a day.

Healthcare
People without health coverage reach 1.5m

Some 380,000 people have stopped paying health insurance contributions and the total number has reached 1.5 million, Mimi Vitkova, chairperson of the Association of Licensed Voluntary Health Insurance Companies, said at a discussion on health insurance in Bulgaria. This fact jeopardises the idea of mandatory supplementary health insurance, Sopharma's CEO Ognyan Donev commented. Private funds favour the idea of three-pillar health insurance: man-

datory, supplementary in a private fund, and voluntary. That will break the monopoly of the National Health Insurance Fund. Healthcare costs increase faster than GDP, it emerged at the discussion. In 1999-2008, GDP grew 172%, while public healthcare costs increased 189%. Private expenses surged 402%.

Report
Bulgartabac's sales drop 17% in 2009

Bulgartabac Holding's non-consolidated sales income declined 17% to BGN 36.9 million in 2009, the report of the cigarette maker showed. The biggest drop was registered in goods sales, which tumbled 68% to BGN 19.8 million. The net profit of the company stood at BGN 2.642 million in 2009, compared with BGN 58.9 million the previous year. The poorer financial performance was due to sale of shares in Kardzhali Tabac, Slantse Stara Zagora-Tabac and Tobacco Company Plovdiv, amounting to BGN 52.1 million.

Performance
Monbat returns to profit at year-end

Montana-based starter battery maker Monbat posted a 10.76-percent year-on-year rise in sales income in December to BGN 13.75 million. That was the second straight month with a rise on an annual basis after a slump in the beginning of 2009. Sales rose 3.15% in November to BGN 16.8 million. For the full year of 2009, however, the company reported a drop in sales. They fell 30.45% to BGN 125.88 million. The rise in sales at the end of 2009 increased the company's profit. Pre-tax profit in December jumped 52.18% on an annual basis to BGN 1.922 million. The full-year financial result, however, declined 35.4% and stood at BGN 18.99 million.

Figures
SBS reports decline in sales in 2009

The sales income of computer and software distributor Specialised Business Systems (SBS) slumped 57.6% to BGN 4.79 million in 2009, the non-consolidated report of the company shows. Expenses fell 56.8% to BGN 4.7 million. Profit stood at BGN 68,000 in 2009, down 65% year on year. SBS was listed on the Bulgarian Stock Exchange in 2007 via initial public offering (IPO) of shares. In 2008, the computer systems manufacturer was distinguished as the IPO of the year in a ranking carried out by the *Pari* daily.

High-risk funds to attract clients

Avrora Capital monitors carbon, pork belly, orange juice as prospective commodities

The year 2009 kicked off with a huge drop of 20 to 30% on the capital markets and even a bigger slump on the commodity ones. By the end of the year, however, we witnessed a 60-percent bouncing off the bottom on the capital markets, while some commodities surged more than 100%, Avrora Capital CEO Milen Penev told the *Pari* daily in an interview. Such phenomena are extremely rare, we have not seen such volatility for the past 100 years. Very few analysts managed to predict the growth in the second half of the year. It was very difficult but we fared well, Penev pointed out.

Commodities

Avrora Capital's Global Commodity Fund achieved a return of 20%. The fund trades in energy stocks and commodities, precious metals and agricultural commodities. In March crude oil reached USD 33-35 per barrel: an extremely attractive price unseen for five or six years. Therefore the fund started investing heavily in oil and gas. Another good investment last year was gold, silver, platinum and palladium. The agricultural sector, however, did not perform to expectations. Wheat lost some 10% of its value last year and maize dropped 10 to 15%. Only a few goods increased in price, such as cocoa and sugar, but the fund failed to find the right direction. We do not exclude anything from our analyses, said Penev. We monitor commodities like carbon emissions, pork belly and orange juice though we do not invest actively in them.

Forecast

There is no bubble in the sector of precious metals. The Sofix index was a bubble, as it surged from 100 to 2,000

► Milen Penev, CEO of Avrora Capital

points, i.e. a 20-fold jump. But a commodity that has appreciated four-fold for the past ten years has not exhausted its potential. Gold in 2010 will reach USD 1,300 to 1,500 per ounce. I am a bit more conservative in my projections for crude oil, Penev pointed out. According to him a feasible price for crude this year will be USD 85 to 90 per barrel. A higher price of USD 90 or 95 may be reached but only for a short time. Penev expects a bigger correction in crude prices. Oil may cheapen to less than USD 70 but in

the second half of the year the price will exceed USD 80 or 85 per barrel. That should not affect the real economy in Bulgaria and trigger a price hike in fuels and transport services, since big fluctuations are unlikely in the next year or two, Penev forecast.

Funds

The Bulgarian market of financial services and funds is poorly developed as compared with the Western markets. Investors are not so active and rarely put their savings in stocks. People usually buy property or deposit their money with a bank. These are the only two investment options for 90% of households. Bulgarians will continue avoiding funds because of the crisis. Therefore Penev does not expect a substantial increase in mutual funds' assets in 2010. Higher-risk funds are more likely to attract clients, as the drop in deposit interest rates will encourage people to look for higher-return investments. No body would put money in a low-risk fund that returns up to 10% if banks guarantee 7 or 8% interest on a risk-free investment.

20

► percent return to investors was secured by Global Commodity Fund in 2009

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Данни

Спад от 17% в продажбите на Булгартабак

Булгартабак холдинг има понижение от 17% до 36.9 млн. лв. в неконсолидираните си приходи от продажби за 2009 г. Това показва отчетът на държавния

тютюнев холдинг, представен пред Българската фондова борса. Най-голямо отстъпление дружеството отчита в постъпленията от продадени стоки, които се понижават с 68% до 19.8 млн. лв. За 2009 г. дружеството отчита нетна печалба

от 2.642 млн. лв. в сравнение с 58.9 млн. лв. за 2008 г. Огромният финансов резултат за 2008 г. обаче се дължи на продажбата на акции в Кърджали-Табак АД, Слънце Стара Загора-Табак АД и Цигарена фабрика Пловдив АД на стойност 52.1 млн. лв.

Интервю Милен Пенев, изпълнителен директор на Аврора Кепитъл

Високорисковите фондове привличат повече клиенти

Наблюдаваме въглеродните емисии, свинските дреболии и портокалите. Има потенциал за инвестиции

► **Господин Пенев, каква беше 2009 г. за вас и фондовете, които управлявате? Аврора Кепитъл - Global Commodity Fund беше сред колективните схеми, постигнаха висока доходност.**

- Миналата година беше изключително интересна, защото започна изключително негативно до март. Станахме свидетели тогава на огромен спад от 20-30% на капиталовите пазари и даже по-голям за стоковите. До края на 2009 г. пък видяхме повече от 60% ръст от дъното на капиталовите пазари, а при някои стоки скокът беше над 100%. Тези явления се случват изключително рядко. В последните 100 години не сме виждали толкова волатилна година. На тази основа ние се радваме, че се справихме, но беше наистина много трудно. Много малко анализатори успяха да предвидят ръста, който наблюдавахме през втората половина на годината. Нашата цел в тази ситуация беше да постигнем максимална доходност. Към края на годината Global Commodity Fund завърши с доходност от 20%. През март петролът достигна 33-35 USD за барел. Това беше ниво, което сме виждали преди пет-шест години и беше изключително атрактивно. Затова се насочихме агресивно към енергийния комплекс и купихме петрол и газ. Другата ни добра покупка през миналата година беше на злато и златни акции, сребро, платина, паладий. Среброто по принцип следва движението на златото - когато златото поевтинява, поевтинява и среброто, но много повече, а когато златото поскъпва, среброто се покачва в много по-голяма степен. Затова според нас среброто беше за 2009 г. и ще бъде и през 2010 г. една от най-добрите инвестиции. Земеделският сектор обаче не се представи чак толкова добре. В него се включват всякакви компании, които произвеждат пестициди, то-

Визитка

Кой е Милен Пенев

► Магистър по финанси от УНСС София. Работи като портфейлен мениджър в ИП Карол от 2002 до 2007 г. с насоченост към американския и източно-европейските капиталови пазари. Присъединява се към екипа на УД Аврора Кепитъл АД през 2008 г.

рове, които обработват земя, които директно търгуват със земеделски стоки. Обратно на нашите очаквания през миналата година пшеницата загуби около 10% от стойността си, царевичата 10-15%, а едни от малкото стоки, които успяха да поскъпнат, бяха какаото, захарта, но те много по-трудно се търгуват и тук не успяхме да уцелим правилната посока. Това са основните три групи, които ние търгуваме - енергийни акции и стоки, скъпоценни метали и земеделски стоки.

► **Има ли стока, от която сте се отказали да търгувате през тази година?**

- Не, нищо не изключваме от наблюденията и анализите си. Наблюдаваме стоки като въглеродните емисии, свинските дреболии и портокаловия сок. Но на този етап само ги наблюдаваме, без да инвестираме активно в тях, защото те са доста спекулативни и не са толкова популярни. Освен това върху техните цени оказват влияние и други фактори не само пазарни.

► **Как виси прогнозите ви за цените на златото и петрола през тази година? Някои световни анализатори дори вече говорят за балон при златото, така ли е?**

- Според мен няма балон в сектора на скъпоценните

метали, защото не можем да наречем балон нещо, което е поскъпнало 3-4 пъти за няколко години. Пример за балон е Sofix, който от 100 пункта отиде на 2000. Това е поскъпване от 20 пъти за акциите в индекса. Но стока, която е поскъпнала 4 пъти за последните 10 години, не е изчерпала потенциала си. През тази година златото ще достигне зоната 1300-1500 USD за тр. у. Като аз дори съм и малко по-смел в прогнозите си и смятам, че ако Федералният резерв не започне да вдига лихвите през последното тримесечие на 2010 г.

или дори и по-рано, това ще повиши допълнително златото. За петрола съм малко по-консервативно настроен. При него през тази година ще видим цени от 85-90 USD за барел. Тази цена е икономически обоснована от гледна точка на търсене и предлагане на самата стока. По-висока цена от 90-95 USD можем да видим през тази година при петрола, но тя няма да е трайна и за дълго време. Моят прогноза за петрола е, че сега ще станем свидетели на по-голяма корекция, като петролът може да падне и под 70 USD. През втората половина на годината обаче

о очакваме цената да мине 80-85 USD.

► **Поскъпването на петрола на световните борси ще се отрази ли на реалната икономика в България?**

- Не би трябвало да има големи отражения върху реалната икономика в България в посока на поскъпване на горивата, транспортните услуги и съответно на крайните услуги. Отражение има тогава, когато има големи колебания в цената на петрола. А не мисля, че в следващите 1-2 години ще видим такива колебания.

► **Какъв тип фондове ще се търсят през тази година от инвеститорите?**

- Нашият пазар на финансови услуги и на фондове е доста слабо развит в сравнение със западните и централноевропейските пазари. Инвеститорите не са свикнали да инвестират толкова активно или поне част от средствата на домакинствата да бъдат вложени в акции като вид диверсификация на личните финанси. Хората си купуват апартамент или си слагат парите на депозит. Това са двете инвестиционни алтернативи на средното бъл-

Отчет**Компания
за 1 млрд. лв.
има 0 лв. приходи**

Българската публична компания с гръцки капитали Енергони отчете 0 лв. приходи за 2009 г. Интересното е, че дружеството може да стане компанията с най-голям общ капитал

на Българската фондова борса, ако бъде изпълнено решението на акционерите за увеличението му до 1 млрд. лв. То беше прието на извънредно общо събрание, проведено през ноември 2009 г. Акционерите решиха първоначално в Енергони да се вляят Роял Инвествмънт ЕАД и Роял

Ресорте ЕАД, с които общият капитал ще достигне 547 млн. лв. Впоследствие капиталът трябва да достигне умопомрачителните за българските стандарти 1 млрд. лв. Според отчета си за миналата година Енергони е похарчило 59 хил. лв. за външни услуги и още 1000 лв. за възнагражде-

ния. Компанията излиза на загуба от 73 хил. лв., след като е натрупала и 13 хил. лв. „други“ разходи. Собственик на 99.8% от българската публична компания е гръцкият гражданин Димитриос Айвалиотис. Останалите 0.2% се държат от родения във Франция Йоанис Никитакис.

Цифра на деня**1.071**

► млн. лв. е стойността на ценните книжа, изтъргувани вчера на Българската фондова борса

е ще и през 2010 г.

ЛОВИЯ СОК КАТО СТОКИ, В КОИТО

” **За такъв малък пазар като нашия няма смисъл да има толкова много управляващи дружества и фондове, които да инвестират на малката ни борса. На нея има малко позиции, неликвидни, с лошо корпоративно управление**

доходност до 10%, ако банката му дава 7-8% безрискова инвестиция.

► **Какъв тип са инвеститорите, които участват във фондовете на Аврора?**

- Нашите клиенти са предимно големи институционални инвеститори и индивидуални клиенти, които са с финансови възможности над средните.

► **Вие предлагате още два фонда. Как се развиват те?**

- Да, това са Аврора балансиран и Югоизточна Европа. Лицензът на Аврора Кепитъл Югоизточна Европа излезе в средата на миналата година, когато вече на пазарите на акции нещата бяха доста зле. Този фонд не е активен в момента и най-вероятно ще предложим нова колективна схема, с нов фокус, която ще бъде доста по-атрактивна за инвеститорите.

► **Амислителна фонд, който да инвестира на нашата борса?**

- Не. В България има около 30 управляващи дружества и около 80 фонда. Около 60 от тях инвестират предимно в България. За такъв малък пазар като нашия няма смисъл да има толкова много управляващи дружества и фондове, които да инвестират на малката ни борса. На нея има малко позиции,

неликвидни, с лошо корпоративно управление.

► **Какво е състоянието на българския капиталов пазар според вас в момента? И как може да се подобри ликвидността?**

- Положението е доста тежко, защото дори крехкото доверие, което беше изграждано от 2001 до 2008 г., вече го няма. Свивът на борсата от около 80-90% през 2008 г. накарал ако не всички, поне 70-80% от хората да си оттеглят средствата. Възстановяването на доверието ще бъде много продължително и трудно. Това, което се прави в момента, според мен е в правилната посока. Инвестиционните посредници изграждат свои платформи, като доскоро имаше само една - COBOS. Сега има вече повече възможности, по-гъвкави. А за да се повиши ликвидността, просто трябва да дойдат чужди инвеститори и чуждите фондове. Те бяха тези, които събориха толкова много пазара. Трябва да върнем доверието на чуждите инвеститори в нашия пазар и това ще стане, като се започне с макроикономическата стабилност, каквато имаме в момента. Компаниите трябва да подобрят прозрачността, корпоративното управление, директорите за връзки с инвеститорите трябва да бъдат малко по-активни, да се организират повече срещи с инвеститорите, да се обяснява какво правят компаниите. След една-две години трябва да се направи и пазар на деривати, за който само се говори, но все още няма изградена инфраструктура. Освен това и наредбите за маржин търговия и къси продажби трябва да се променят, така че да работят.

► **Вашата прогноза за Sofix през 2010 г.?**

- Не мисля, че ще е на много по-различни нива от текущите. Към края на годината Sofix ще бъде около 400 пункта.

Магдалена Иванова

Анализ

V-образно възстановяване на икономиките е мит

► Според анализатора на Елана Трейдинг Цветослав Цачев (вдясно) доларът ще достигне до 1.30 EUR/USD в края на 2010 г.

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Щатският долар ще поскъпва, а златото ще поевтинява през 2010 г., показва анализ на Елана Трейдинг и Saxo Bank

Мит е, че ни чака V-образно възстановяване на икономиките, което да доведе до бърз растеж и връщане на предишното им състояние. Това твърдят анализатори на Елана Трейдинг и Saxo Bank в съвместен доклад за перспективите пред икономиките и световните пазари през 2010 г.

Прогноза

Следващите 5 до 7 години ще има по-скоро балансирано развитие на икономиката с фокус към намаляване на задлъжнялостта, като потребителите и бизнесът основно ще спестяват, твърдят анализаторите. Типичен пример за подобни периоди

са годините след Голямата депресия в САЩ, когато равнището на дълговете намалява с 34%, или Руската криза от 1997 г., довела до двойно намаляване на задлъжнялостта за 4 години.

Цветослав Цачев от Елана Трейдинг и Дидие Абао от Saxo Bank в анализа си Митове и реалност за търговията на международните финансови пазари оборват тезата, че доларът ще продължи да поевтинява.

Долар

През 2010 г. щатската валута ще има възход, като Елана Трейдинг посочва прогноза от 1.30 EUR/USD в края на годината. Saxo Bank очакват 1.22 EUR/USD в края на шестмесечието на 2010 г.

В свой анализ от инвестиционния посредник Карол обаче прогнозира стабилен курс на долара

спрямо еврото. Малко вероятно изглежда да видим движение над 1.55 EUR/USD и под 1.25 EUR/USD през настоящата година, твърдят анализаторите на Карол.

Ценни метали

Златото няма да оправдае през 2010 г. представата, че е убежище за инвеститорите, и ще поевтинява, очакват от Елана Трейдинг. Прогнозите на Цачев са цената на благородния метал да е 950 USD за тройунция в края на 2010 г. Абао от Saxo Bank залага на 870 USD.

Тук анализаторите влизат в пряк двубой с очакванията на Карол. При благородните метали потенциалът продължава да бъде много голям и цената на златото през 2010 г. може да достигне 1400-1500 USD, твърдят от инвестиционния посредник.

950

► USD за тройунция ще стигне цената на златото в края на 2010 г., прогнозира от Елана Трейдинг

1500

► USD за тройунция ще бъде цената на метала според Карол

Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010* Безплатно счетоводно приклучане на 2009*

Дейност на фирмата	Услуги	Търговия	Производство
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	100	150	180
51 - 100 док.мес.	140	180	200
101 - 150 док.мес.	170	210	250
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	200	300	350
51 - 100 док.мес.	280	380	400
101 - 150 док.мес.	350	450	480
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително.
Всички цени са в български лева без включен ДДС...

www.advisor.bg

София, ул. Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

Даваме Ви
всичко което
използваме

- анализ
- новини
- акценти
- идеи

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

VARCHEV
FINANCIAL BROKERS

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

Решение
Без промяна
на лихвата
в Япония

► Управителният съвет на Японската централна банка единодушно реши да остави основния лихвен процент в страната без изменение на ниво от 0.1%. Причината за решението е дефлацията, която задушава икономиката на страната. Така 13-и пореден месец лихвата остава без изменение. Поскъпването на японската йена през последните седмици също е мотивирало това решение, предаде Bloomberg.

Коментар

Стерлингът поевтиня след данните за БВП на Великобритания

Мирослав Петков,
Варчев Финанс

Показателят за поръчки на трайни стоки от САЩ вероятно ще повиши доверието в американската валута

Изнесените данни за БВП на Великобритания показаха официално, че рецесията в страната е приключила. Въпреки това стерлингът рязко поевтиня срещу основните валути и в кросовете му, след като данните показаха ръст със стъпка, по-малка в сравнение с предварителните прогнози.

Натиск върху лирата оказва огромният бюджетен дефицит, който е с най-висока стойност от групата на Г-20. До края на работната седмица във фокуса на

Валутните брокери очакват данните за потребителските разходи в САЩ

вниманието ни ще са решенията на две централни банки. Очакваме Федералният резерв на САЩ и Централната банка на Нова Зеландия да запазят ставките без промяна, съответно 0.25 и 2.50%.

В четвъртък повишаване на доверието в американската валута очакваме да предизвика новата стойност на показателя за поръчки на трайни стоки от

САЩ, който вероятно ще регистрира покачване. Също позитивни по отношение на долара са прогнозите ни и за петък. Тогава очакваме покачване на индикаторите за БВП на САЩ, както и на индекса на потребителските разходи и потребителското доверие на Мичиганския университет. Измерителите вероятно ще окажат стабилна подкрепа в полза на зелените пари.

► Европейски валути според националните банки

Беларуска				Литовска				Украинска				Казахстан				Азербайджан				Албанска			
USD	2883	BYR		USD	2.44	LTL		USD	8.09	UAH		USD	148.04	KZT		HUF	9.57	CZK		USD	98.7	ALL	
EUR	4054.36	BYR		EUR	3.45	LTL		EUR	11.43	UAH		EUR	208.22	KZT		USD	0.81	AZN		EUR	138.63	ALL	
GBP	4643.94	BYR		CHF	2.35	LTL		CHF	7.76	UAH		JPY	1.65	KZT		EUR	1.13	AZN		GBP	158.79	ALL	
RUB	1.05	BYR		GBP	3.94	LTL		GBP	13.09	UAH		GBP	238.47	KZT		GBP	1.3	AZN					
									0.27	UAH			4.88	KZT									
Естонска				Молдовска				Грузинска				Унгарска				Македонска				Хърватска			
USD	11.1	EEK		USD	12.6	MDL		USD	1.73	GEL		USD	193.94	HUF		USD	43.41	MKD		USD	2.93	RON	
EUR	15.65	EEK		EUR	17.71	MDL		EUR	2.44	GEL		EUR	273.43	HUF		EUR	61.31	MKD		EUR	4.13	RON	
CHF	10.64	EEK		GBP	20.29	MDL		CHF	1.65	GEL		CHF	185.89	HUF		CHF	91.47	MKD		CHF	2.8	RON	
GBP	17.91	EEK		RUB	0.41	MDL		GBP	2.79	GEL		GBP	312.98	HUF		GBP	10.49	MKD		GBP	4.73	RON	
DKK	2.1	EEK																		JPY	3.27	RON	
Латвийска				Руска				Полска				Чешка								Турска			
USD	0.5	LVL		USD	30.36	RUB		USD	2.91	PLN		USD	18.53	CZK		USD	5.17	HRK		USD	1.5	TRY	
EUR	0.71	LVL		EUR	42.7	RUB		EUR	4.1	PLN		EUR	7.29	HRK		EUR	7.29	HRK		EUR	2.11	TRY	
CHF	0.48	LVL		CHF	28.99	RUB		CHF	2.79	PLN		CHF	4.96	HRK		CHF	8.34	HRK		CHF	1.43	TRY	
GBP	0.81	LVL		GBP	48.91	RUB		GBP	2.79	PLN		GBP	10.49	HRK		PLN	1.78	HRK		GBP	2.41	TRY	
BGN	0.36	LVL		UAH	3.74	RUB		GBP	4.69	PLN		CHF	17.73	CZK		JPY	5.78	HRK		JPY	1.67	TRY	
				BYR	1.05	RUB		CZK	0.16	PLN		GBP	29.89	CZK		TRY	3.46	HRK		RUB	0.05	TRY	

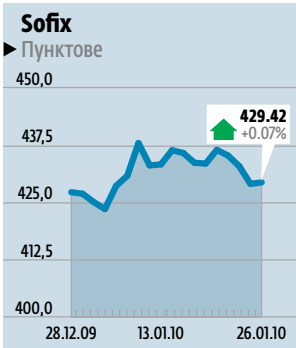
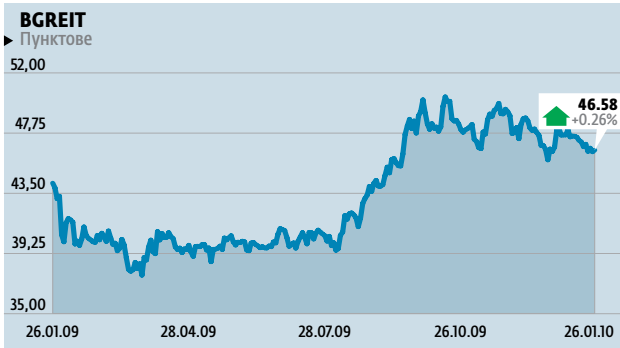
► Преизчислени курсове за 27.01.2010

3a1	AUD	CAD	CHF	BRL	CZK	DKK	EEK	GBP	HUF	JPY	NOK	NZD	PLN	SEK	TRY	USD	EUR
AUD	*	1.04865	1.06588	0.60713	0.06013	0.21079	0.10030	1.79698	0.03636	0.01242	0.19021	7.87325	0.38367	0.15277	7.43707	1.11416	1.56930
CAD	0.95361	*	1.01644	0.57896	0.05734	0.20101	0.09564	1.71361	0.03467	0.01185	0.18138	7.50800	0.36587	0.14568	7.09206	1.06247	1.49650
CHF	0.93819	0.98383	*	0.56960	0.05642	0.19776	0.09410	1.68591	0.03411	0.01166	0.17845	7.38660	0.35996	0.14333	6.97739	1.04529	1.47230
BRL	1.64711	1.72724	1.75562	*	0.09905	0.34719	0.16520	2.95981	0.05989	0.02046	0.31329	12.96809	0.63195	0.25163	12.24966	1.83514	2.58480
CZK	16.62975	17.43875	17.72536	10.09634	*	3.50531	1.66790	29.88327	0.60466	0.20661	3.16308	130.93018	6.38038	2.54052	123.67669	18.52822	26.09701
DKK	4.74416	4.97495	5.05672	2.88030	0.28528	*	0.47582	8.52515	0.17250	0.05894	0.90237	37.35196	1.82020	0.72476	35.28268	5.28576	7.44500
EEK	9.97048	10.45552	10.62736	6.05333	0.59956	2.10163	*	17.91672	0.36253	0.12388	1.89645	78.50008	3.82540	1.52318	74.15120	11.10872	15.64664
GBP	0.55649	0.58356	0.59315	0.33786	0.03346	0.11730	0.05581	*	0.02023	0.00691	0.10585	4.38139	0.21351	0.08501	4.13866	0.62002	0.87330
RUB	275.02769	288.40713	293.14720	166.97620	16.53829	57.97183	27.58420	494.21835	*	3.41700	52.31200	2165.36175	105.52059	42.01581	2045.40138	306.42513	431.60002
JPY	80.48810	84.40366	85.79086	48.86634	4.84001	16.96572	8.07264	144.63525	2.92655	*	15.30934	633.70295	30.88108	12.29612	598.59601	89.67671	126.30971
NOK	5.25745	5.51321	5.60382	3.19193	0.31615	1.10819	0.52730	9.44751	0.19116	0.06532	*	41.39322	2.01714	0.80318	39.10004	5.85765	8.25050
NZD	0.12701	0.13319	0.13538	0.07711	0.00764	0.02677	0.01274	0.22824	0.00462	0.00158	0.02416	*	0.04873	0.01940	0.94460	0.14151	0.19932
PLN	2.60639	2.73318	2.77810	1.58240	0.15673	0.54939	0.26141	4.68362	0.09477	0.03238	0.49575	20.52075	*	0.39818	19.38391	2.90394	4.09020
SEK	6.54581	6.86425	6.97707	3.97413	0.39362	1.37976	0.65652	11.76268	0.23801	0.08133	1.24506	51.53683	2.51145	*	48.68171	7.29309	10.27232
TRY	0.13446	0.14100	0.14332	0.08163	0.00809	0.02834	0.01349	0.24162	0.00489	0.00167	0.02558	1.05865	0.05159	0.02054	*	0.14981	0.21011
USD	0.89754	0.94120	0.95667	0.54492	0.05397	0.18919	0.09002	1.61285	0.03263	0.01115	0.17072	7.06653	0.34436	0.13712	6.67504	*	1.40850
EUR	0.63723	0.66823	0.67921	0.38688	0.03832	0.13432	0.06391	1.14508	0.02317	0.00792	0.12120	5.01706	0.24449	0.09735	4.73911	0.70997	*

► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски доллар	AUD	1	1.20211
Бразилски реал	BRL	10	7.70922
Канадски доллар	CAD	1	1.30537
Швейцарски франк	CHF	1	1.31308
Китайски ренминби юан	CNY	10	2.00635
Чешка корона	CZK	100	7.40761
Датска корона	DKK	10	2.62764
Естонска корона	EEK	10	1.25000
Британска лира	GBP	1	1.86602
Хонконгски доллар	HKD	10	1.76682
Хърватска куна	HRK	10	2.68142
Унгарски форинт	HUF	1000	7.14589
Индонезийска рупия	IDR	10000	1.44082
Исландска корона	ISK	100	2.92583
Японска иена	JPY	100	6.74424
Южнокорейски вон	KRW	1000	1.49357
Литовски литас	LTL	10	1.15733
Латвийски лат	LVL	1	1.56448
Мексиканско песо	MXN	10	2.76169
Малайзийски рингит	MYR	10	1.06450
Норвежка корона	NOK	10	3.98547
Новозеландски доллар	NZD	10	2.34161
Филипинско песо	PHP	100	9.61332
Полска злота	PLN	10	2.94539
Нова румънска лея	RON	10	4.68765
Руска рубла	RUB	100	4.66373
Шведска корона	SEK	10	4.53046
Сингапурски доллар	SGD	10	1.87141
Словашка корона	SKK	100	9.71021
Тайландски бат	THB	100	4.10863
Нова турска лира	TRY	1	8.97829
Щатски доллар	USD	1	1.37001
Южноафрикански ранд	ZAR	10	1.79485

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2010.

Нагоре

Биовет АД: 177

▲ +9.97%

Индустриален КХ АД: 10 550

▲ +5.92%

Благоевград БТ АД: 25

▲ +5.71%

Надолу

Енемона АД (права): 118 553

▼ -42.03%

ЦБА Асет Мениджмънт: 6560

▼ -16.67%

Актив Пропъртис: 180

▼ -16.53%

Обем

Енемона АД (права): 118 553

▼ -42.03%

ЕМКА АД: 21 876

▲ +4.81%

Софарма АД: 20 196

▲ +0.70%

Борсов коментар

Танцуващият по въже Sofix излезе на плюс

Като истински еквилибрист се прояви по време на последната сесия водещият индекс на БФБ Sofix. Той ту се спускаше под чертата, от която започна деня, ту излизаше малко над нея. В крайна сметка сесията приключи с почти незабележимото с невъоръжено око повишение от 0.07% до 429.42 пункта. Това обаче беше много добро постижение в сравнение с европейските индекси. В Германия DAX изгуби нови 0.43% до 5610 пункта. В Лондон FTSE 100 се раздели с 0.57% до 5230 пункта.

У нас инвеститорите бяха много предпазливи. Това позволи на ЕМКА Севлиево да стане най-търгуваната компания на борсата благодарение на блокова сделка. През БФБ преминаха

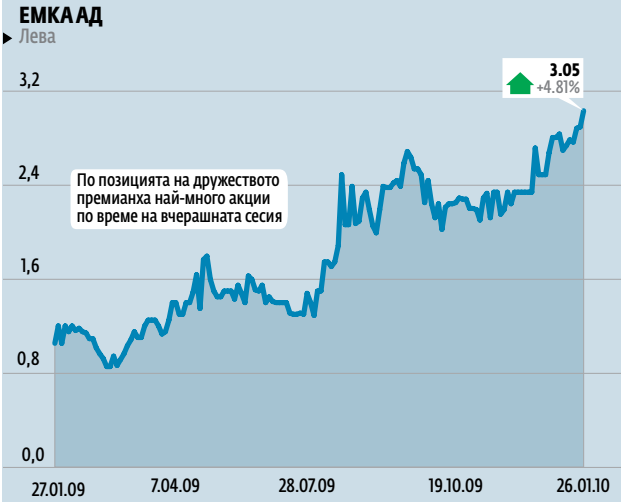
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg

Блокова сделка превърна ЕМКА в най-търгуваната компания

21 876 акции на компанията при 4.81% ръст в цената до 3.05 лв. за брой. По-голямата част от тях обаче - 20 000, преминаха в единична сделка.

Другите по-силно търгувани книга бяха Софарма и Девин. При фармацевтичната компания се разме-

ниха 20 196 акции. Инвеститорите се разделиха с 16 626 акции на бутилиращата компания. Цената на книгата достигна 3.44 лв., което е ръст от 1.30% за дружеството, в което тече търгово предложение към малките акционери. Изключително слаба беше търговията с кни-

жата на дружествата със специална инвестиционна цел. Инвеститорите харесаха само 5 от позициите в сектора. Най-много акции се размениха при Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ - 13 000.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Резултат Срив в продажбите на СБС

Дистрибуторът на компютри и софтуер Специализирани Бизнес Системи АД отчита 57.6% спад в приходите си от продажби за 2009 г. до 4.79 млн. лв. Това показва неконсолидираният отчет на компанията, представен пред БФБ. Намалява и разходната част. Изразходваните за дейността на дружеството средства се понижават с 56.8% до 4.7 млн. лв. Дружеството отчита печалба от 68 хил. лв. за 2009 г. Това обаче е спад от 65% спрямо 2008 г. Специализирани Бизнес Системи излезе на борсата през 2007 г. с първично публично предлагане на акции. Компанията беше отличена от в. Пари за ПРО на годината в класацията през 2008 г. Компанията притежава няколко дъщерни дружества. В портфейла ѝ влизат Екопласт България (100%), СБС Унгария (96.67%), СБС Монтана(50.49%), Булстар 2000 ООД (79%), КомНет Варна ООД (70%), Агроинвест Тунджа АД (60%). Предметът на дейност на СБС включва внос, износ, производство, бартер, реекспорт, обмен и други вън-

шнотърговски сделки с информационна комуникационна техника и технологии и др.

Тенденция Монбат обръща резултатите си

Монтанският производител на акумулатори Монбат обръща трайно нагоре тенденцията в резултатите си. За декември 2010 г. от компанията отчитат 10.76% ръст в приходите от продажби на годишна база до 13.75 млн. лв. Това е втори пореден месец, в който постъпленията нарастват на годишна база след големия спад в началото на 2009 г. През ноември компанията имаше 3.15% увеличение на продажбите си до 16.8 млн. лв. За цялата 2009 г. обаче Монбат отчита понижение в постъпленията си от продажби. Заводът има 30.45% понижение до 125.88 млн. лв. по това перо спрямо данните за 2008 г. Успешният край на миналата година по отношение на продажбите носи ръст и в печалбата на монтанското дружество. Печалбата за декември скача с 52.18% на годишна база до 1.922 млн. лв. За цялата минала година обаче тя пада с 35.4% до 18.99 млн. лв.

А. Христов | **pari.bg**

► Търговия на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
4ID	1.00 BGN	ИХ България АД	2140	1,605	1,635	1,6	1,6	1,635	1.87%		0.58	
5ALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	85	5,9	5,911	5,911	5,911	5,911	0.19%	14.73	3.86	
5SR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД	400	2,04	2,04	2,04	2,04	2,04	0.00%	108.74	0.91	
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	128	1,971	2	1,971	1,987	2	1.47%	1.71	0.27	
3JR	1.00 BGN	Софарма АД	20196	4,02	4,069	4	4,008	4,048	0.70%	16.23	1.12	
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД	14461	1,29	1,28	1,27	1,274	1,272	-1.39%	4.85	0.55	
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД	3783	2,455	2,465	2,452	2,458	2,465	0.41%	6.78	0.64	
5MB	1.00 BGN	Монбат АД	6551	6,4	6,4	6,35	6,366	6,35	-0.78%	15.80	2.19	
5ODE	1.00 BGN	КРЗ Одесос АД	4	109	112,8	112,445	112,711	112,445	3.16%	29.41	1.67	
5OTZ	1.00 BGN	ОЦКА АД	33	14,439	14,051	14,051	14,051	14,051	-2.69%		1.03	
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД	2695	2,73	2,73	2,705	2,708	2,707	-0.84%	3.02	0.43	
6CAP	1.00 BGN	Химимпорт АД	702	2,75	2,737	2,737	2,737	2,737	-0.47%			
6C9	10.00 BGN	КТБ АД	631	60	60	60	60	60	0.00%	6.87	2.04	
6H2	1.00 BGN	Холдинг Пътница АД	15626	2,43	2,5	2,42	2,473	2,475	1.85%		0.31	
5L9	1.00 BGN	Спарки Елгос АД	924	2,249	2,249	2,2	2,225	2,229	-0.89%		1.18	
3KN	1.00 BGN	Капитан Дядо Никола АД	18	16	16	16	16	16	0.00%			
3OO	1.00 BGN	Оптеле-лазерни технологии АД	1000	0,205	0,2	0,2	0,2	0,2	-2.44%	0.01	0.10	
4BN	1.00 BGN	Балкан АД	543	10,85	10,85	10,8	10,827	10,85	0.00%	11.95	0.56	
4CK	1.00 BGN	Химко АД	2265	0,11	0,109	0,105	0,109	0,109	-0.91%		2.37	
4EN	1.00 BGN	Еврохолд България АД	9500	1,3	1,314	1,29	1,295	1,295	-0.38%			
4I8	1.00 BGN	Индустриален КХ АД	10550	2,5	2,648	2,46	2,507	2,648	5.92%		0.23	
5IP	1.00 BGN	Полимери АД	486	1,702	1,622	1,601	1,614	1,601	-5.93%		0.24	
52E	1.00 BGN	Елхим Искра АД	800	1,85	1,93	1,9	1,911	1,9	2.70%	16.11	1.07	
53B	1.00 BGN	Биовет АД	177	72	7,918	7,917	7,918	7,918	9.97%	20.66	0.52	
55B	1.00 BGN	Благоевград БТ АД	25	35	37	34,013	35,208	37	5.72%	14.29	0.55	
57B	1.00 BGN	Булгартабак-холдинг АД	16	175	175	17,111	17,403	175	0.00%	10.83	0.40	
57E	1.00 BGN	ЕМКА АД	21876	2,911	3,051	2,91	3,042	3,051	4.81%			
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД	445	171	17,39	17,2	17,239	17,2	0.59%	6.84	1.93	
5BP	1.00 BGN	Билборд АД	3	1,11	1,103	1,103	1,103	1,103	-0.63%	16.83	0.59	

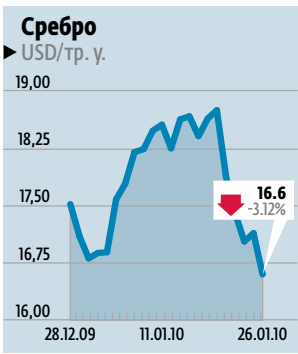
Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
5EO	1.00 BGN	Етропол АД	100	2,5	2,31	2,31	2,31	2,31	-7.60%	23.19	0.77	
5IC	1.00 BGN	ЗД Евроинс АД	513	1,46	1,45	1,42	1,449	1,42	-2.74%	2.64		
5MH	1.00 BGN	М-С хидравлик АД	660	5,5	5,489	5,22	5,369	5,449	-0.93%	78.49	1.50	
5MR	1.00 BGN	Момина крепост АД	320	1,64	1,65	1,65	1,65	1,65	0.61%	11.13	0.17	
5MY	1.00 BGN	Мостстрой АД	91	3,301	3,35	3,3	3,316	3,35	1.49%			
5T3	1.00 BGN	КТИ Съединение АД	4500	0,161	0,164	0,162	0,162	0,162	0.62%	0.03	0.02	
6AB	1.00 BGN	Албена АД	22	42	42,5	42,5	42,5	42,5	1.19%	5.87	1.93	
6AM	1.00 BGN	Алкомет АД	318	3,052	3,15	3,148	3,15	3,15	3.21%		0.34	
6AR100 BGN	Арома АД 1000		1,587	1,6	1,6	1,6	1,6	0.82%	15.94	0.48		
6D3	1.00 BGN	Девин АД	16250	3,4	3,449	3,44	3,448	3,444	1.30%	40.62	0.90	
6L1	1.00 BGN	Лоиско пиво АД	2100	0,741	0,741	0,74	0,74	0,74	-0.13%	3.62	0.50	
6S2	1.00 BGN	САФ Магелан АД	90	7,66	7,68	7,66	7,669	7,68	0.26%	14.20	0.22	
С81	1.00 BGN	ЦБА Асет Мениджмънт АД	6560	0,78	0,65	0,65	0,65	0,65	-16.67%	7.95	0.12	
Е4А	1.00 BGN	Енемона АД	3360	9,4	9,45	9,369	9,394	9,45	0.53%	7.04	0.59	
HTV	1.00 BGN	Херти АД	600	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	0.00%			
МКХ	1.00 BGN	Меком АД	5600	0,643	0,6	0,6	0,6	0,6	-6.69%			
5O5	1.00 BGN	Софарма трейдинг АД	100	1,427	1,44	1,44	1,44	1,44	0.91%	8.18	0.13	
Т43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД	1505	0,628	0,64	0,618	0,62	0,618	-1.59%	13.72	0.62	
Т57	1.00 BGN	Трейс груп холд АД	8	62	62,001	62	62,001	62	0.00%	35.89	0.92	
3U8	1.00 BGN	Корпорация Унимаш АД	889	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0.00%	70.20	0.43	
4D8	1.00 BGN	ХД Дунав АД	23	4,18	4,1	4,1	4,1	4,1	-1.91%	0.12	0.10	
4VD	1.00 BGN	Видахим АД	200	2	2	1,989	1,995	2	0.00%		0.08	
4PY	1.00 BGN	Прайм Пропъртис БГ АДСИЦ	100	0,575	0,579	0,579	0,579	0,579	0.70%		3.24	
5AX	1.00 BGN	Актив Пропъртис АДСИЦ	180	0,599	0,5	0,5	0,5	0,5	-16.53%	19.23	1.74	
5BU	1.00 BGN	ФНИ България АДСИЦ	13000	0,386	0,393	0,384	0,391	0,384	-0.52%			
6A7	1.00 BGN	ФЭЗ Мелинвест АДСИЦ	1000	0,78	0,75	0,75	0,75	0,75	-3.85%	8.24	3.80	
6F3	1.00 BGN	ФеърПлей Пропъртис АДСИЦ	1707	0,442	0,459	0,441	0,444	0,459	3.85%	2.40	0.69	

Стока на деня

1.21

► процента се повиши никелът на борсата в Лондон и достигна 18295 USD/т

По време на борсовата сесия във вторник металът добави 218 USD към стойността си и по този начин излезе на първо място по ръст за деня сред всички търгувани метали

Цената на среброто отбеляза ново понижение по време на вчерашната сесия в Лондон и достигна 16.62 USD/тр. у. И вчера основната причина за това беше доларът, който спечели 0.67%

Цифра на деня

70

► USD загуби както по време на вчерашната борсова сесия и достигна 3336 USD/т

Цената на какаото се срина за трети пореден ден, но този път спадът е с 1.85%. По този начин шоколадовата съставка се нареди сред големите губещи вчера

Цената на нефта удари спирачки и тръгна надолу

Цената на суровия петрол отново обърна и тръгна надолу. След добрия старт на новата седмица през вчерашния ден нещата като че ли си дойдоха отново на мястото. Още при отварянето на азиатската търговия петролът даде ясно да се разбере, че посоката ще е твърдо надолу. Движението през целия ден остана под линията на затваряне в понеделник, а тогава нефтът отбеляза ръст с 0.97%.

Най-сериозните фактори за слабо то представяне във вторник бяха предварителните прогнози на анализаторите на Bloomberg, според които запасите на петрол в САЩ за изминалата седмица бележат поредно повишение. Прогнозите им са за увеличение с 1.58 млн. барела, като по този начин биха достигнали

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

По време на вчерашната борсова сесия фючърсите на суровия петрол за март отчетоха спад с 1.14% и стигнаха 74.4 USD/б

332.2 млн. барела.

Силният долар също се оказа сериозна пречка за цената на нефта. Американската валута успя да набере скорост, добави 0.64% към стойността си и по този начин дос-

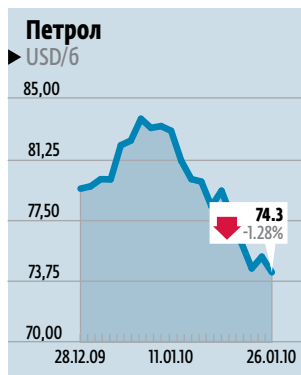
► Силният долар нанесе пореден удар върху цената на нефта

тигна 1.4060 EUR/USD. Според анализатори на Bayerische Landesbank в Мюнхен натрупаните големи количества ще свалят допълнително цената, като не е изключено достигане на ниво от 70 USD/б.

По време на вчерашната борсова сесия фючърсите на суровия петрол за март отчетоха спад с 1.14% и стигнаха 74.4 USD/б. Цената на петрола сорт Брент за същия период достигна 73 USD/б, което е понижение с 0.94%.

► Спот цени на суров петрол

USD/б	Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ		
69,5	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	
71,94	СИБИРСКИ	
71,94	УРАЛСКИ C-F	
72,62	САХАРСКИ	
СЕВЕРНО МОРЕ		
72,39	БРЕНТ	
73,09	ОСБЕРГ	
72,79	ЕКОФИСК	
73,32	СТАТФОРД	
71,71	ФОРТИС	
71,37	ФЛОТА	
72,15	УРАЛСКИ CIF	
ЗАПАДНА АФРИКА		
73,99	БОНИ ЛЕК	
73,02	КУА ИБОЕ	
74,15	ФОРКАДОС	
77,58	КАБИНДА	

► Спот цени на петролни продукти

USD/т	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С					
790,00	ПРОПАН	735,00	800,00	CIF	
735,00	БЕНЗИН СУПЕР	0,00	740,00	CIF	
0,00	БЕНЗИН СУПЕР	679,00	0,00	CIF	
679,00	АВИОГОРИВО	596,25	681,00	FOB	
596,25	НАФТА	596,25	596,25	FOB	
687,00	ГАЗБОЛ	598,75	689,00	CIF	
598,75	ДИЗЕЛЪ	599,00	596,25	CIF	РУСИЯ
599,00	МАЗУТ	441,00	601,00	FOB	50RPM
441,00	КАБИНА	443,00	443,00	CIF	1.0%HSFO
424,00		424,00	426,00	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

USD/т	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
7306	МЕД	7296	7296	7298,25
17750	КАЛАЙ	17625	17625	17625
2165,5	ОЛОВО	2141	2141	2155
2307,5	ЦИНК	2288	2288	2290
2189,5	АЛУМИНИЙ	2211	2211	2212,75
18295	НИКЕЛ	18064	18064	18100
2000	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1975	1975	2000

► Спот цени на благородни метали

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
1086,69	ЗЛАТО	1086,69	1087,05	1103,43	1086,05
16,36	СРЕБРО	16,36	16,4	17,25	16,35
1508	ПЛАТИНА	1508	1512	1564	1509,88
426,5	ПАЛАДИЙ	426,5	428	444,88	426

► Срочни цени на пшеница

USD/т	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Януари
193,25	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,25
493,98	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	493,98
189,18	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	189,18
198,85	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯ	198,85
-	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
-	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
195,94	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	195,94
141,33	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	141,33

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Февруари
Царевица	CBOT	USD/bu.	363,25
Ечемик	ASE	USD/MT	135,98
Памук	NYBOT	USD/lb.	69,41
Какао	NYBOT	USD/MT	3362
Кафе	NYBOT	USD/lb.	137,15
Рапица	ASE	USD/MT	358,73
Ориз	CBOT	USD/cwt	14,01
Овес	CBOT	USD/bu.	230,75
Соя CBOT	USD/bu.		934

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Февруари
Захар	NYBOT	USD/lb.	29,63
Соево масло	CBOT	USD/lb.	36,2
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	142,2
Мляко	CME	USD/cwt	14,53
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	125
Масло	CME	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,8

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Източник: Bloomberg

SOCIETE GENERALE

Asset Management

SOCIETE GENERALE

ЕКСПРЕСБАНК

SGAM Фонд – подфондове предлагани в България	Валута	Емисионна стойност				Цена при обратно изкупуване (нетна стойност на активите на единица) за дата 26.01.2010		
		(нетна стойност на активите на единица с вкл. такса за записване) за дата 26.01.2010						
Подфонд		Клас А – до 25000 EUR/USD	Клас А – над 25000 EUR/USD*	Клас В	Клас Р	Клас А	Клас В	Клас Р
SGAM ФОНД "КИТАЙСКИ АКЦИИ"	USD	23.2882	23.1762	3621.0870	365.7380	22.3925	3 585.2347	358.5667
SGAM ФОНД "АКЦИИ ОТ ИЗТОЧНА ЕВРОПА"	EUR	25.4523	25.3300	2681.3337	102.000	24.4734	2654.7858	100
SGAM ФОНД "АКЦИИ ЕВРОЗОНА СТОЙНОСТ"	EUR	107.5177	107.0008	1107.1740	81.1643	103.3824	1096.2119	79.5728
SGAM ФОНД "АКЦИИ ГЛОБАЛНА ЕНЕРГИЯ"	USD	18.4590	18.3702	1520.0904	94.1369	17.749	1505.04	92.2911
SGAM ФОНД "АКЦИИ ЗЛАТНИ МИНИ"	USD	29.9721	29.8280	3054.8693	0.0000	28.8193	3024.6231	0
SGAM ФОНД "АКЦИИ НА ВОДЕЩИ ЕВРОПЕЙСКИ КОМПАНИИ"	EUR	27.6319	27.4990	855.2836	80.6835	26.5691	846.8154	79.1015
SGAM ФОНД "ГЛОБАЛНИ АКЦИИ"	USD	28.2655	28.1296	1304.3143	102.000	27.1784	1291.4003	100
SGAM ФОНД "АКЦИИ НА ВОДЕЩИ АМЕРИКАНСКИ КОМПАНИИ"	USD	22.8642	22.7543	1219.8477	126.0186	21.9848	1207.77	123.5476
SGAM ФОНД "ЕВРОПЕЙСКИ ОБЛИГАЦИИ"	EUR	40.3003	40.1037	1421.1512	0.0000	39.3174	1414.0808	0
SGAM ФОНД "СВЕТОВНИ ОБЛИГАЦИИ"	USD	43.1831	42.9725	1736.0737	0.0000	42.1299	1727.4365	0
SGAM ФОНД "ПАРИЧЕН ПАЗАР (ЩАТСКИ ДОЛАРИ)"	USD	не се предлага	15.9100	1222.1385	не се предлага	15.8308	1216.0582	не се предлага
SGAM ФОНД "ПАРИЧЕН ПАЗАР (ЕВРО)"	EUR	не се предлага	27.5393	1225.8302	не се предлага	27.4023	1219.7315	не се предлага

Обявените цени са в дадената валута и са валидни за поръчки, подадени през предходния работен ден до 11.30 часа. Поръчки, подадени след 11.30 часа се считат за направени на следващия работен ден. Мин. сума за първоначалната инвестиция в SGAM Фонд "Паричен пазар - щатски долари" и SGAM Фонд "Паричен пазар - евро" клас А е 100 000 EUR/USD.

Дистрибутор: Сосиете Женерал Експресбанк, www.sgexpressbank.bg; информация на тел.: **0 800 18 888**. 9.00 ч - 19.00 ч всеки работен ден, 10.30 ч - 14.00 ч в събота

Португалия се бори да не е следващата Гърция

Най-западната страна от Европейския съюз е заплашена от бавна смърт заради големия си дълг

Премиерът на Португалия Жозе Сократиш представи плановите на правителството за разходите през 2010 г., с което се опита да върне доверието на инвеститорите. Това се разглежда като важен ход с оглед големия бюджетен дефицит, който значително надвишава изискванията за членство в еврозоната.

Спекулациите

През последните месеци пазарни анализатори и инвеститори сочат именно Португалия като следващия член на еврозоната, който ще изпадне в тежка ситуация заради големия си бюджетен дефицит. Така постепенно спекулациите, че именно Португалия ще бъде следващата Гърция, набраха значителна сила.

Дефицитът

Към момента бюджетният дефицит на Португалия е над два пъти над правилата на ЕС, като се очаква задлъжнялостта да достигне 85% от брутният вътрешен продукт за тази година. Това би било най-високото му ниво поне от 1990 г., предава агенция Bloomberg, цитирана от investor.bg.

Заплахата

Комбинацията от двата фактора доведе до силен ръст на рисковата премия по държавните облигации, а рейтинговата агенция Moody's предупреди страната, че подобно на Гърция е заплашена от „бавна смърт“ заради големия си дълг.

Мерките

Според финансовия министър приетият през миналата нощ от правителството бюджет, който ще бъде пратен за одобрение от парламента, дава значително доверие в способ-

85%

► от брутният вътрешен продукт се очаква да достигне задлъжнялостта на Португалия за тази година

► Премиерът на Португалия Жозе Сократиш представи плановите на правителството за разходите през 2010 г., с което се опита да върне доверието на инвеститорите

ността на Португалия да се справи с проблемите си. Мнението на финансиста е, че благодарение на планираните мерки до 2013 г. бюджетният дефицит ще падне до разрешените 3%

от БВП.

Рейтингът

За щастие те не правят това, което направи Гърция, коментира анализаторът на Bank of America Гилер-

мо Менуе. Според него това ще доведе до свиване на рисковата премия и стабилизация на търговията с държавни ценни книжа на Португалия.

Към момента кредитни-

ят рейтинг на Португалия според оценките на Moody's е Aa2 с негативна перспектива. S&P пък оценява облигациите с рейтинг A+ с негативна перспектива.

Шератон София Хотел Балкан, зала „Средец“
11 февруари 2010 г., 9.30 часа

дискусионен форум

Отминаха ли неволите на транспортния бизнес в България

- Каква е политиката на държавата за подобряване на транспортните услуги във всеки един вид транспорт?
- Какви са новите логистични проекти? Как тези проекти ще помогнат за увеличаване на превозите на товари в България?
- Авиопревозвачи и летищни оператори търсят нови пазари
- Достатъчни ли са мерките предприети от Министерството на транспорта за преодоляване на сивия сектор в автомобилния транспорт?

Пари

С подкрепата на:

За информация и регистрация: 02/ 4395 855, 02/ 4395 850, 02/ 4395 848

| e-mail: events@pari.bg |

Южната ни съседка прескочи важен финансов рубикон

Предстоят два важни теста - оценката на ЕС за бюджета на страната и предстоящата февруарска стачка

Успехът на емисията гръцки държавни облигации на стойност 8 млрд. EUR, която привлече поръчки за 25 млрд., представлява преминаването на важен финансов рубеж от страната, пише The Wall Street Journal, цитиран от investor.bg.

Очакването

Като резултат на успешната емисия пазарите би трябвало да изключат от цената немислимата доскоро вероятност от фалит на страната членка на еврозоната. Макар Гърция да премина през това изпитание, пазарите ще очакват активни мерки за ограничаване на разходите и повишаване на данъците с цел намаляване на излезлия извън контрол бюджетен дефицит на страната.

Инвеститорите

За инвеститорите въпросът е дали настоящата рискова премия по гръцките петгодишни облигации от 3.5% е достатъчна компенсация за риска. От една страна, това е доста над рисковите премии по първокласните корпоративни емисии - наскоро Daimler емитира седемгодишни облигации с рискова премия от 1.1%.

► Въпреки тежкото финансово състояние, в което се намира, Гърция постоянно е разтърсвана от стачки

От друга страна обаче, инвеститорите, изглежда, не са склонни на по-ниска премия, като се има предвид все още оставащата вероятност от банкрут на страната.

Резултатът

Ангажирането на шест банки с продажбата на облигациите означава за инвеститорите, че те влагат парите си заедно с други участници, а не приемат спекулативната страна на сделката.

Крайният резултат бе силен сигнал към пазара, като обемът надхвърли първоначално планираните 3-5 млрд. EUR, а рисковата премия надвиши минимално тази

по съществуващите гръцки държавни облигации.

Стратегията

Гърция обяви през миналата седмица, че ще емитира облигации за още поне 3 млрд. EUR.

Стратегията е на път да се отплати както за емитента Гърция, така и за инвеститорите. Въпреки това страната ще бъде подложена на нови тестове през идните месеци - насрочената за февруари национална стачка и оценката на ЕС за бюджета на страната.

Гърция трябва да се възползва от времето, което спечели, за да изпълни бюджетните си обещания, обобщава изданието.

Оценка**БАКР запази рейтинга на Бул Инс**

Българската агенция за кредитен рейтинг запази рейтинга на застрахователя Бул Инс, съобщи от компанията. БАКР е оценила способ-

ността за изплащане на щети с рейтинг iBBB, със стабилна перспектива. Рискът от финансовото състояние на дружеството се запазва като умерен, а рискът от инвестиционната дейност на дружеството остава относително нисък. Аргументи-

те на агенцията са, че инструментите в портфейла на Бул Инс са според изискванията на Кодекса за застраховането, като компанията е запазила консервативния си подход при вложенията. Въпреки това реализираната доходност е над средната

за пазара, твърдят от БАКР. Въвеждането на нова система за ликвидация на щети и лицензът от КФН за навлизане в морските застраховки дават основание на кредитната агенция да оцени риска от акционерната структура като относително нисък.

Число**3.8**

► млн. са обслужваните от Борика карти

Плащанията с карти са се увеличили с 47%

Пластиките завземат нови територии в България

Дебитните и кредитните карти навлизат все повече у нас. На фона на рецесията компаниите отчитат положителни финансови резултати и виждат перспективи за бъдещо развитие.

Според мениджърите на VISA Европа България е много добър пазар, който се развива бавно, но сигурно. Към края на финансовата 2009 г. броят карти VISA в България е 2.1 млн., което е ръст от 12.7% спрямо предходната година, обясниха от

компанията.

Статистика

83% е ръстът при изразходваните средства на POS терминали с дебитни карти VISA. Стойността на плащанията на терминали е 184.8 млн. EUR, посочи Никос Кабанопулос, вицепрезидент и генерален директор на VISA Европа за Гърция, Кипър и България. Плащанията с всички видове карти се увеличават с 47.6%, а финансовата им стойност е 429.1 млн. EUR, допълни той.

Броят на транзакциите на POS терминали с дебитни карти у нас се е увеличил с 90.1%. А средният брой транзакции на POS, направени с една карта, бележи ръст от 36.6%, посочиха от компанията.

Развитие

Потребителите в България все още предпочитат да плащат в брой, а не да използват кредитните си карти, посочи Никос Кабанопулос. Въпреки това България е един от най-бързо развиващите се пазари на

► Мениджърите на VISA Европа оцениха България като добър пазар за развитие

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Развитие**Броят на пластиките се увеличава**

- 90.1% повече транзакции на POS терминали са извършени с карти VISA.
- Броят на картите VISA у нас е нараснал с 12.7% за 2009 г.
- 429.1 млн. EUR са изразходваните средства на POS терминали с дебитни и кредитни карти VISA.

дебитни и кредитни карти, заяви Марк Антипов, управляващ директор Развиващи се пазари на VISA Европа.

България е на първо място в региона по издадени карти, заяви преди време в интервю за в. Пари Мануел Алекс, вицепрезидент Развиващи се пазари в MasterCard Europe. Пазарът в България е доста добре развит, особено в сег-

мента на дебитните карти, допълни той. По думите му у нас има добри перспективи за развитие при използването на разплащателни карти на POS терминали и кредитни карти.

Цели

VISA Европа си поставя за цел да увеличи броя на потребителите, които плащат чрез карти, обясниха от

компанията. От MasterCard се стремят към подкрепа и бъдещо развитие на пазара на разплащателни карти в България. Постоянно разясняваме и на нашите клиенти какви са предимствата на безналичните плащания, допълни Алекс.

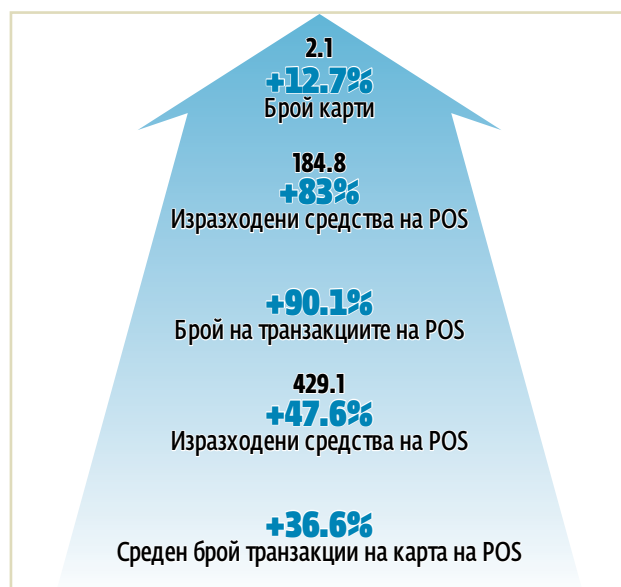
Възможност

Мениджърите на VISA виждат интересна роля на

картите. Според тях пластиките може да ограничат развитието на сивата икономика в страната ни. Държавата и правителството губят пари от кешовите плащания, обясни Кабанопулос. По думите му, ако парите по различните сметки минават през карта, няма да има начин да се укриват данъци.

Радослава Димитрова

VISA Европа отчита 5% повече печалба

Приходите на компанията за миналата година са 709 млн. EUR

Финансовите резултати на VISA Европа за 2009 г. са 709 млн. EUR. Това е с 2% по-малко от планираните приходи и с 5% повече спрямо 2008 г., посочиха от компанията. Изминалата година е била най-лошата, откакто е създадена компанията, допълни управляващият директор развиващи се пазари за VISA Европа Марк Антипов. Въпреки това на фона на кризата това е много добър резултат.

Резултати

54 млн. EUR е активното салдо на компанията преди облагане, посочи Антипов.

Според предварително изготвен бюджет е трябвало активното салдо да е 46 млн. EUR. Най-много приходи има от дебитни карти - 36%. Кредитните карти са генерирали 29% от приходите на VISA.

Изразходваните средства с всички карти VISA в Европа са се увеличили с 3.7% през 2009 г. Те са на обща стойност 856 млрд. EUR. С 11.3% до 7.2 млрд. EUR се е увеличил броят на обработените транзакции от VISA Европа.

Предпочитания

Дебитните карти са предпочитан метод за разплащане в Европа. Според данните на VISA с тях се извършват 70% от всички плащания. Ръст отчита и електронната търговия. Тя е 20% от дела на всички изразходвани средства с карти VISA. Само по времето на коледните празници са обработени 127.5 онлайн транзакции, което е с 37.4% увеличение в сравнение със същия период на миналата година, обясниха от компанията. Това, което се променя, е начинът, по който хората харчат парите си, обясни Марк Антипов от VISA Европа. По думите му най-честите плащания с

карти се правят за по-малки суми, а пътуванията в чужбина са силно ограничени.

Прогноза

2009 г. добрите предложения и постоянните инвестиции в технологии поддържаха ръста при картовите разплащания. През тази година ще има възстановяване на икономиката, коментира Питър Айлиф, главен изпълнителен директор на VISA Европа. Очакваме компанията да увеличи ръста си, а инвестициите в иновации да послужат като база, на която да продължим нашето развитие, допълни още той.

Радослава Димитрова

Движението на капиталите преобразува световната индустрия

Производството е разделено на променящи се фази, пръснати по цялата планета

Възходът на една нова капиталистическа класа и на нов тип държавно образование са основните характеристики на съвременния глобализъм. Международното движение на капиталите позволи реорганизирането на производството в световен мащаб и увеличаването на печалбите до невиджани досега размери.

Еквивалент

Възходът на наднационалната държава е политическият еквивалент на икономическата реорганизация на капитализма. В новата политическа обстановка хегемонията вече се упражнява не от една конкретна държава, а от един нов световен ред, чиито членове независимо от националността им имат общи интереси и общ начин на живот и си сътрудничат чрез развиващите се наднационални мрежи.

Контрол

Основната характеристика на днешния капитализъм е възходът на един реален наднационален капитал и на нова световна производствена система. Производството е разделено на безброй постоянноменящи се фази, пръснати по цялата планета. Националната икономика на всяка страна вече е вградена в световната икономика и е съставна част на световната производствена система. Освен това сега има световна финансова система. Финансовият капитал е най-мобилната и най-разпространената част от капитала. Съществува и в интернет, където няма граници, и така среща минимален държавен контрол.

Парица царица

Паричният капитал подчинява стабиления капитал. Наднационалният капитал сега доминира в капитала в световен мащаб. Има наднационални капиталистически групи и елити във всички страни. Те заедно с бюрократичните си съюзници упражняват специално влияние, ако не и цялостен контрол над повечето държавни механизми по света. Чес-

Йоаким Каламарис
iwww.ikalamaris.com

Основната характеристика на днешния капитализъм е възходът на един реален наднационален капитал

то диктуват политиката. Има международна работническа класа, която действа в заводите, на полето и в офисите в световната икономика. Но тя се дели по национален и расов произход. Постоянното съществуване на нацията държава служи, за да се изопачава субективният опит на световната работническа класа, докато наднационалната капиталистическа класа е група със субективно съзнание за себе си и своите интереси. Членовете ѝ все повече развиват наднационално класово съзнание. Това е "класа за самата себе си", както би казал Карл Маркс, докато международната работническа класа е "класа сама по себе си", но все още не е "класа за самата себе си".

Власт

Как упражнява политическа власт наднационалната капиталистическа класа? Един от начините е да използва съществуващите държавни механизми във всяка държава. Друг начин е трансформирането на международните организации като ООН и създаването на нови като Световната търговска организация.

Наднационалният капитал се опитва да трансформира съзидателната сила на световната икономика в пряка политическа власт чрез този наднационален държавен механизъм и така да се наложи във всяка отделна държава и в работническата ѝ класа.

Наднационалните организации се опитват да координират световния капитализъм и да наложат капиталистическото владение отвъд националните граници.

Точно това прави МВФ чрез налагането на структурно преадаптиране - отваря националната икономика за навлизането на наднационалния капитал, подчинявайки местната работническа класа.

Световната търговска организация, ръководена от Паскал Лами, е един от механизмите, с които наднационалният капитал упражнява политическа власт в глобален мащаб

Върхове

Как да се тълкуват опитите на САЩ за хегемония и световно разширяване?

Най-новите американски политики като налагането на неолиберални програми за структурно адаптиране, се използват така, че да разширят още повече отварянето на ико-

номиките към наднационалния капитал. МВФ и другите наднационални организации не действат като обикновени организации на "американския империализъм".

Не е позната нито една програма за структурно адаптиране на МВФ, която да създава предпоставки,

Проблемите, създадени от неоглобализма

Финансовите машиниции доведоха до каскада от кризи и световна рецесия

Системата е в хаос. Противоречията ѝ са ярки и човечеството се намира пред сериозна опасност. Екологичният катаклизъм вече е започнал. Ако не дадем заден ход, много скоро може да имаме катастрофални

последиви.

През 80-те години на миналия век имаше възстановяване на печалбите след падението през 70-те години. Имаше огромна вълна от наднационални инвестиции през 80-те и 90-те години и се стигна до свръхпроизводство. Капиталът започна все повече да търси инвеститорски решения чрез финансови машиниции - прословути-

Глобализацията приобщава бедните държави към унифициращата консуматорска култура на световния капитализъм

които да дават достъп на "американския" капитал до пазарите на някоя страна. Целта е отварянето на икономиката за капиталистите от всяка точка на планетата.

Мисия

Американската държава се опитва да играе ли-

дерска роля от името на наднационалните капиталистически интереси.

Това, че е все по-неспособна да играе тази роля, не е въпрос на повишени национални противопоставящи се сили, а на затруднение на мисията поради кризата в световния капитализъм.

ят "капитализъм - казино". Нестабилността на финансовите машиниции доведе след 1995 г. до каскада от международни финансови кризи и световна рецесия през 2001-2002 г. Увеличиха се структурният и политическият натиск в системата, световната рецесия се военизира. Американската държава като гарант на системата потърси нови изходи за световния излишък чрез военизирано кейнсианство и бойно раздвижване чрез "съзидателната катастрофа" на войната.

Технологии

От 90-те години до днес виждаме изместване на оста на рецесията от компютъра и информационните технологии, финансовите машиниции с акции и имоти и др. към един военноиндустриален - петролен, строителен, технологичен - комплекс. Глобализацията вече измъкна много страни от спада в икономиката. Тя превърна много хора в бедните южни държави в потребители на световния пазар и разпространява културата на световния капитализъм в цялото ѝ величие - с крайния си индивидуализъм, потреблението и нагlostта си. Но същевременно е създала движението надолу, бедността за много повече хора.

Неравенство

Световните неравенства в днешно време са стигнали невиджани досега размери - 20% от населението вървят напред, но 80% изостават.

Световният Юг е все повече разпръснат по цялата планета, както и световният Север. Социалното право изисква наднационално управление на световната система на производство и капитал. Това би било първа крачка към коренно разпределение на богатството и на силата към бедното мнозинство. Подобна нова програма за разпределение на богатството изисква преобръщане на неолибиралните политики на ниво етническа държава. Но разпределянето на богатството трябва да се съчетае с реформиране на класовите и собственическите отношения.

Центрове на антихегемония се появяват много ясно, например в Латинска Америка, около Венецуела. Алтернатива на световния капитализъм би могла да бъде една наднационална политическа програма, която да включва интернационализация на работническите синдикати, интернационални социални движения, интернационални политически организации и т.н.

80

процента от населението в света изостава в своето развитие

За какво ще си говорят властелините на света

В дневния ред на форума в Давос ще бъдат реформирането на банковия сектор и ограниченията пред световната търговия

Надеждни банки и помощ за Хаити са лозунгите, под които ще се проведе срещата на Световния икономически форум в Давос, информира Асошиейтед прес.

Старт

Участниците и организаторите на събитието, което започва днес в присъствието на над 2500 водещи личности от бизнеса и политиката, посочват, че Световният икономически форум ще отбележи 40-ия си рожден ден, приспособявайки се към една поредна и децентрализирана модерна икономика, в която влиянието на Пекин е все по-голямо, а бедността и общественото недоволство изискват вниманието на водещите световни финансиста.

Участие

Форумът ще събере над 30 държавни ръководители, ще премине на фона на нарастването на безрабо-

тицата в световен мащаб и бавното възстановяване от рецесията.

Конференцията ще бъде открита от френския президент Никола Саркози, който по-рано настояваше за по-свободни пазари за Франция, а сега подкрепя по-строг контролиран от държавата „морален капитализъм“.

Дневен ред

В дневния ред на форума тази година ще бъдат реформирането на банковия сектор и ограниченията пред световната търговия, както и киберпрестъпленията, корупцията, а така също и как бизнесът може да отговори на климатичните промени. Срещата тази година няма да бъде празненство, посочи основателят на форума Клаус Шваб. В момента няма нищо за празнуване. Ние сме отражение на това, което се случва в света. А светът е все по-обезпокоен, отбелязва той.

► Срещата през тази година няма да бъде празненство, твърди основателят на форума в Давос Клаус Шваб

Къде се среща елитът

Малко преди началото на Световния икономически форум в Давос (27-31 януари) вижте кои са най-престижните подобни събития, на които ще се срещне бизнес елитът на света тази година:

1. Глобалната инициатива на Клинтън

21-23 септември 2010, Нью Йорк

Бил Клинтън започна инициативата през 2005 г. с цел да събере на едно място бизнеса и филантропията. Даренията, събрани чрез форума, са вече на стойност 58 млрд. USD. Миналата година на срещата присъстваше и президентът Обама.

2. Клубът на директорите в Бостън

Осем обяда на година, Бостън, Масачузетс

Клубът е на 20 години, създаден е в сътрудничество с Колежа по мениджмънт в Бостън. Бизнес величия се срещат осем пъти в годината на обяд.

3. Съветът на Wall Street Journal

През 2008 и 2009 г. конференцията се проведе в хотел Four Seasons във Вашингтон. Миналата година събитието бе открито с реч на Рам Емануел, а сред другите CEO бяха Анжела Брейли от WellPoint, Леон Блел от Apollo Management и др.

4. Световният икономически форум в Давос

27-31 януари 2010

Тази година ще се проведе 40-ата среща на форума, която ще бъде под наслов Подобряване на световното положение: преосмисляне, преобразуване, преустройство. Ще се съберат 2500 души от почти 100 държави, сред които политически фигури и бизнес лидери.

5. Технологичен форум Fortune Brainstorm

22-24 юли 2010, Аспен, Колорадо

Тази среща е мост между технологиите, развлекателната индустрия, медиите и бизнеса. Изданието Fortune ще проведе още два форума

тази година - между 12 и 14 април в Лагуна, Калифорния, ще се състои конференция, посветена на климата и околната среда, а на 26-28 юни в Кейптаун ще се състои Световният икономически форум на Fortune, който умишлено ще съвпадне със Световното първенство по футбол.

6. Борд на директорите CECR

Тази година ще има три конференции: 22 февруари в Нью Йорк, 6-7 май в Лондон и 11 ноември в Абу Даби.

CECR е съкращение на Комитет за окуражаване на корпоративната филантропия. Сред участниците във форумите ще бъдат Том Брокоу от NBC, Джефри Имелт от GE, Карлос Гон от Nissan и др.

7. Националната среща на Детройтския икономически клуб

Все още няма фиксирана дата за тази година. Детройт, Мичиган

Миналата година тази среща се проведе за пръв път. Тя акцентира на проблеми вътре в САЩ, като разходи за инфраструктура и др.

Някои от най-лошите прогнози през годините

Световните лидери не се срамуват от грешките си

Владетелите на Вселената, които всяка година през януари се събират в Давос, Швейцария, не се срамуват да изказват твърдения за света и за това накъде отива той, пише Вашингтон пост. На тазгодишния Световен икономически форум, който ще се проведе в периода 27-31 януари, вероятно също ще има доста уверени прогнози. Ако предишните години обаче може да бъдат критерии, прогнозите от Давос са някак си неблагоприятни. Ето и някои от най-лошите прогнози, изказани от участници на форума в Давос през годините:

1988: Представител на администрацията на президента на САЩ Роналд Рейгън предупреждава бизнес колумниста от Вашингтон пост Хобарт Роуен за това как с увеличаващите се инвестиции на Япония в САЩ политическите решения може да се прехвърлят от Вашингтон към Токио. „Тогавя ние просто ще ръководим ежедневната

дейност.” 1998: Учените Кевин Уоруик и Хуго де Гарис прогнозира, че рано или късно роботите ще превземат света, а Уоруик дори добавя, че роботите ще се отнасят с хората като с домашни любимци.

2000: Анализаторката на Goldman Sachs Аби Джоузеф Кoen прогнозира, че индексът S&P 500 ще нарасне с 10% през същата година. (Индексът бележи спад.)

2001: Главният изпълнителен директор на Enron Кенет Лей заявява, че неговата компания е „корпорация от XXI век.” (Enron подава заявление за фалит през декември същата година; Лей е обвинен в измама през 2004 и осъден през 2006 г.)

2003: Колин Пауъл: „Саддам трябва да каже истината, и то сега. Колкото повече чакаме, толкова повече са възможностите на този диктатор с ясни връзки с терористични групи, включително Ал Кайда, с толкова повече време разполага той, за да предаде оръжие на други, да сподели технология или да използва тези оръжия

отново... Скрытите оръжия на Саддам Хюсеин за масово унищожение имат за цел да сплашат съседите на Ирак. Тези незаконни оръжия заплашват международния мир и сигурност. Тези ужасни оръжия излагат милиони невинни хора на риск.”

2004: Бил Гейтс: „До две години проблемът със спамата ще бъде решен.” 2006: В доклада на Световния икономически форум за световните рискове се прогнозира, че птичий грип ще представлява по-голяма краткосрочна заплаха за човечеството от тероризма.

2008: Бившият министър на финансите на САЩ Джон Сноу прогнозира, че рецесията в САЩ ще е краткотрайна и няма да е дълбока. Вицепрезидентът на AIG Джейкъб Френкел прогнозира, че икономическият климат ще се подобри до средата на 2008 г. Директорът на Института за международна икономика Peter G. Peterson Фред Бергстен заяви: „Немислимо е, повтарям немислимо, да се стигне до световна рецесия.”

22

НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

Комерсиалната собственост в Щатите става все по-скъпа

По-спокойна година за нежилищните недвижими имоти, но с негативни перспективи

Налице е леко подобрение в сектора на комерсиалните имоти в САЩ според сайта за имоти propertywire.com. Може да се наложи инвеститорите да почакаат до следващата година, за да се отбележи ръст на възвръщаемостта, защото според анализатори тя ще остане на отрицателна територия през 2010 г. Най-голям спад вероятно ще бъде отбелязан за третото тримесечие на 2009 г., макар че предстои да бъдат публикувани цифрите за четвъртото тримесечие на годината, както пише в последния доклад на изследователския отдел на компанията за услуги в сектора на недвижимите имоти CB Richard Ellis (CBRE).

Към повишение

Най-лошото е останало зад нас, защото стойностите няма да спадат толкова бързо. Това се изразява и в общите приходи, казва Сергей Шервашидзе, икономист в отдела за иконометрическо консултиране на капиталовите пазари в CBRE.

В анализа, базиран на индекса на Националния съвет за инвестиции във фиду-

циарни недвижими имоти (NCREIF), който изчислява общото ниво на тримесечните отчети на базата на много голяма база данни за частни комерсиални недвижими имоти, се казва, че досега общите приходи имат спад с двуцифрена стойност от пиковите си нива близо до края на 2007 г.

За офис площите в САЩ общите приходи са спаднали с 23%, за складове и дистрибуторски центрове спадът е 21%, за дребните имоти приходите са с 15% по-малко, а в сегмента на апартаментните сгради намаляването е с 23% според индекса NCREIF.

Прогнози

С помощта на индекса на NCREIF иконометристите от CBRE предвиждат, че според най-вероятния сценарий приходите трябва да останат отрицателни през 2010 г. и да се повишат с 3 до 11% през 2011 г. Стойностите в крайна сметка ще паднат с 30 до 53% от пика през последното тримесечие на 2007 г., но въпреки това по-силните, позитивни приходи от наеми, генерирани в комерсиалната собственост, трябва да смекчат спадовете в цените на недвижимите имоти тази година.

Капитализацията, която е в обратна пропорция с це-

► Приходите от складове и дистрибуторски центрове в Щатите са спаднали с 21% за 2009 г.

ните, вероятно ще нарасне с още 0.6 до 1% в средата на 2011 г. според прогнозите на иконометристите от CBRE. В момента нивата на капитализация за офис площи са около 6.35%, 6.96% са за складове и дистрибуторски центрове, 6.54% за площи за търговия на дребно и 5.39%

за апартаментни сгради. Тези стойности вероятно ще спадат полека - или цените бавно ще нарастват - до нивата от 2005 и 2006 към 2012 г.

Слабо покачване

Междувременно най-новият ценови индекс на Мудис показва, че цените на ко-

мерсиалните имоти в САЩ са се увеличили с 1% през ноември м.г., което е първото увеличение за повече от една година.

Но рейтинговата агенция предупреждава и че се очаква цените да продължат да падат в следващите месеци, въпреки че намаляването трябва да бъде по-слабо,

отколкото в средата на 2009 г. Очакваме по-нататъшно влошаване в сектора на недвижимите имоти и увеличаване на капитализацията. Секторът все още не е въвн от опасност, заявява Ник Левиди, управляващ директор на Мудис, и добавя, че агрегираните цени са с 43% под пиковите си стойности.

Инвестициите в хотели в Европа и Близкия изток с 50% спад

Палмата на първенството по срив на вложенията се държи от Великобритания

Инвестициите в хотели в Европа, Близкия изток и Африка отчетоха спад от 50% през 2009 г., сочи проучване на консултантската компания Cushman&Wakefield (C&W), цитирано в investor.bg. Общият инвестиционен обем беше на стойност 3.2 млрд. EUR миналата година спрямо 6.4 млрд. EUR през 2008 г. Общо 50% от сделките, сключени през 2009 г., са представлявали покупко-продажби на проблемни активи. Обемът от миналата година представлява спад от 85% в сравнение с рекордните 19.8 млрд. EUR, регистрирани през 2007 г.

Класация

Въпреки че британският пазар отчете най-резкия спад през изминалите три години, той остава най-активният в региона с дял от 29% от общия обем. Общо 935 млн. EUR са инвестирани във Великобритания през 2009 г., което представлява годишен спад от 50%. Следват Франция и Германия с дялове съответно 16 и 9%.

Стойността, инвестирана на тези два пазара, е 520 и 300 млн. EUR.

Сделките

Най-голямата сделка в Европа през 2009 г. беше продажбата на хотела с 560 стаи Radisson Blu Hotel в Хамбург от страна на бившия му собственик Azure Group. Купувач е Invesco Real Estate, а стойността - 155 млн. EUR. Следващата по големина сделка беше продажбата на Aviemore Highland Resort в Шотландия от MacDonald Hotels за 153 млн. EUR.

Купувачите

Според доклада 2009 г. се характеризира със спад на чуждестранните купувачи за сметка на тези на националните пазари. Инвестициите от страна на американски купувачи са спаднали с 68%, или със 790 млн. EUR, като са били на стойност 252 млн. EUR. Сумата представлява спад от 93% в сравнение с инвестирания обем през 2007 г. Инвестициите от Близкия изток са отчетли по-лек спад, като през 2009 г. техният дял е бил 14% от общия обем.

Активите

От компанията очакват сдел-

► Най-голямата сделка в Европа през 2009 г. беше продажбата на хотела с 560 стаи Radisson Blu Hotel в Хамбург от страна на бившия му собственик Azure Group

ките с проблемни активи през 2010 г. да се увеличат. Сред активите, които се очаква да излязат на пазара, е голямо портфолио, при-

добито през 2005 г., което ще бъде предложено за продажба поради настъпващ матуритет на задълженията на собственика.

Управляващо дружество „СЕНТИНЕЛ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ АД уведомява притежателите на дялове и инвеститорите, че на 25.01.2010 г. е представило на КФН тримесечни отчети към 31.12.2009 г. на Договорен фонд „Сентинел – Принсипал“ и Договорен фонд „Сентинел – Репид“. Отчетите са на разположение на адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 56, ап. 3, всеки работен ден от 10.00 до 16.00 часа и на адрес: www.sentinel-am.bg.

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
Схема за безвъзмездна финансова помощ BG 051 PO 001-4.2.02 “Да направим училището привлекателно за младите хора”

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG 051 PO 001-4.2.03-1128
Проект „Децата в образованието и обществото“

О Б Я В А
за
ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл. 1, ал. 1; чл.7, ал.1; чл.14, ал.2 от Постановление № 55 на МС от 12.03.2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз,

СДРУЖЕНИЕ „ЗДРАВЕН ФОРУМ“
със седалище в гр.София и адрес на управление: гр. София 1309, район „Красна поляна“, ж.к.“Илинден“, бл.1, адрес за кореспонденция: гр. София 1000, ул. „Христо Белчев“ № 8, ет. 2, тел. + (359 2) 9803492, факс: + (359 2) 9803492, e-mail: healthforum@abv.bg,
лице за контакт: Лина Стаменкова-Иванова, на длъжност Ръководител на проекта, тел.: +(359 2) 9803492
в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ № **BG 051 PO 001-4.2.03-1128** по ОП „Развитие на човешките ресурси“ обявява процедура за определяне на изпълнител - открит избор с обособени позиции:

По обособена позиция 1: Провеждане на обучение на 1450 ученици от 1 до 5 клас от училища към Столична Община и изготвяне на учебна литература по зададени теми.

По обособена позиция 2: Предпечат, отпечатване и доставка на материали по опис.

По обособена позиция 3: Организиране и провеждане на финално състезание за 300 ученика по преминато обучение.

КАНДИДАТА ТРЯБВА ДА УЧАСТВА И ЗА ТРИТЕ ОБОСОБЕНИ ПОЗИЦИИ.

Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат на адрес: **гр. София 1000, ул. „Христо Белчев“ № 8, ет. 2 всеки работен ден от 14:00ч. до 17:00ч.**
Оферти се подават на адрес: **гр. София 1000, ул. „Христо Белчев“ № 8, ет. 2, до 17:00 ч. на 15.02.2010г.**

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

29 януари

Поля Добрева
или нестихващият
ентузиазъм
на младия учен

30 януари

Как Мирчеви
се превърнаха
в семейни
изобретатели

Критерии

- Собствен бизнес или мениджърска позиция
- Участие в иновативни проекти или добри позиции на пазара
- Изрядни платци към държавата
- Социална отговорност
- Предимство - управление на проекти и бизнес на външни пазари
- Възраст до 35 години

Конкурсът продължава.
Очакваме предложения кой млад мениджър да бъде представен
във в. Пари на e-mail: szheleva@pari.bg

NEXT
GENERATION 2

Редактор:
Светлана Желева
szheleva@pari.bg
tel. 4395-871

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

Изкуството да убеждаваш

Най-голямата тръпка идва, когато виждаш резултата от своя труд, казва Момчил Зарев, мениджър в Сирма Мобайл

В България е интересно да се пусне продукт или услуга, които са се наложили вече в чужбина. Предизвикателството е да внедриш работещи идеи - не заради финансовите резултати, а затова, че ще ги приложиш в България, казва Момчил Зарев, продуктов мениджър на Сирма Мобайл. Това е звено от Сирма Груп Холдинг, отговарящо за иновативни проекти в областта на мобилните технологии. Зарев се занимава с мобилните телефони, софтуер, услуги. Избрал е този бранш, защото е много динамичен, интересен и прогресивен.

Възможност

Момчил е в компанията от 1999 г. Последните две години получава възможност да се развива в мобилния бизнес и да заеме сегашната си позиция. Това му доставя голямо удоволствие. За него е важно да бъде удовлетворен от работата си и да я върши с желание.

Допреди 5 години по-голяма част от бизнеса на компанията е била концентрирана в чужбина, за външния пазар - Англия, Германия. Сред партньорите и клиентите ни са големи международни европейски оператори и производители на SIM карти, отбелязва Момчил. Прилагането на продуктите и услугите в България е по-трудоемко, защото рано или късно нещата опират до мобилните оператори и процесът е по-тромав и дълъг - трябва да успееш да ги убедиш, че услугата ще стане успешна. В тази връзка международните проекти изместват българските, където решенията с операторите в България се вземат сравнително по-бавно. Затова Момчил Зарев е на мнение, че добрият мениджър трябва да владее изкуството да убеждава.

Продукти

Една от слабите страни в работата си, които Момчил отчита, е времето, през което продуктът или услугата трябва да се наложи и развие. В разработването на иновативни продукти пътят е неутъпкан и по-труден. Не знаеш докъде си стигнал и

дали няма да се загубиш, споделя той. Но за него едно от най-важните неща за един мениджър е да вярва в себе си и в това, което работи. Защото, ако не си повярва, няма кой друг да го направи.

Сирма Мобайл е продуктова компания. Стратегията ѝ се гради около продукти и платформи, които работват за мобилните оператори. Но не са ограничени с тях. Можем и развиваме нашите партньорства с вече съществуващи онлайн предимно уебпроекти като дейтинг сайтове, социални мрежи и медия компании. Като резултат се получават компании, доставчици на услуги. Паралелно с продуктите ние виждаме нашата роля и бъдеще в такива компании също, но вървящи по свой независим път и имащи свой фокус, разказва Момчил.

Надежда

Компанията ще се опита да въведе в България услугата за родителски контрол на телефоните на децата - децата да имат достъп само до телефоните на родителите и съответно да звънят само на тях. Ще бъдат въведени и допълнителни филтри - примерно от 8 до 12 ч, когато детето е на училище, да не бъде обезпокоявано от никого. Тази услуга се управлява от интернет и всеки родител може да разбере по всяко време зоната на присъствие на детето си.

Ако то я напусне, ще бъде веднага уведомен чрез SMS. Подобна услуга съществува на много малко места по света и Момчил се надява до края на годината да проработи и в България със сътрудничеството на мобилните оператори. Според него това би спестило много от притесненията на родителите за техните деца. Друга услуга, която неговият екип успява да приложи в България, е нотификационна система чрез SMS, представяваща своеобразен електронен дневник. Тя позволява на учителите да комуникират с родителите, уведомявайки ги за родителска среща и отсъствия на децата, което

Визитка

Кой е
Момчил Зарев

- Роден е на 30 март 1976 г. Завършил е Техникума по електроника в София.
- Магистър от СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет по математика и информатика.
- Работил е като организатор за Мобайл Мъндей София - събитие, което събира хора в областта на мобилните технологии с цел обмяна на идеи, запознанства, контакти. Провежда се няколко пъти в годината в повече от 72 страни в света. В България се провежда на всеки 2 месеца, като се канят лектори от големите мобилни оператори извън страната.
- В Сирма Мобайл се е занимавал също с проектиране и разработка на система за мобилни плащания.
- Работил е за BrightTALK и MakeTime.
- Владее английски и руски език.

отново помага за тяхната сигурност. Досега такава услуга е въведена в 10-11 софийски училища. Очаква се до края на годината броят на училищата, ползващи тази система, да стане 100.

Тръпка

Най-голямата тръпка в работата на Момчил е успехът, всекидневното решаване на проблемите. Когато види резултата от своя труд и удовлетворението на хората, че ползват и харесват даден продукт или услуга. Той дава пример с въвеждането на нотификационната система чрез SMS в училищата, където директорките са я приели като лична услуга. Навярно поради тази причина услугите, които реализира компанията, технологиите, които използва, имат предимно социална насоченост към групи, които човек си изгражда в своя живот, по своя воля или по стечение на обстоятелствата - приятели, коле-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ги, родители, клиенти. Под формата на неформално средство за комуникация с развлекателен характер компанията подпомага общуването на хората в техните социални среди и извън тях. Така знаете какво става с всеки човек във вашата мрежа, неговите преживявания, снимки, събития, на които присъства, както и неговото физическо местоположение, ако той е дал разрешение за това. Намирането на нови познати и хора със сродни интереси е

много лесно и интуитивно, посочва Момчил.

Цена

Като всеки млад и динамичен човек Момчил Зарев е ангажиран доста време с работата си. Понякога това му струва много усилия и енергия, психическо натоварване. Въпреки това той твърди, че всеки човек трябва да намира време за личен живот, което прави и той. Обича да спортува и да отива на работа след релаксиращ уикенд. Удо-

влетворен е от стандарта си на живот, но може и още. В обозримо бъдеще Момчил вижда себе си отново в мобилния бизнес заради ежедневно иновативно развитие в тази област. Според него мобилните телефони скоро ще станат толкова мултифункционални, че успешно ще заместват почти всички опции, които компютърът предоставя. Той би искал да бъде част от това развитие и да допринесе за него.

Радостина Пенева

Воин

”Филмът ми за викингите ще бъде съвсем реалистичен. Не искам някой викинг да казва със силен бруклински акцент, че ще загине с меч в ръката

► Мел Гибсън, актьор и режисьор, за следващия си проект

Екран
Мел Гибсън се връща след 8-годишна пауза

Актьорът Мел Гибсън се завръща на екрана след осемгодишно отсъствие. Носителят на Оскар ще се появи в първата си роля от 2002 г. в трилъра „Острието на мрака”. Последните години бяха

тежък период за героя от „Смъртоносно оръжие” и „Смело сърце”, след като през 2006 г. беше хванат да кара в пияно състояние и му беше назначена рехабилитация, а скоро след това съпругата му подаде молба за развод. Актьорът признава, че по време на отсъствието си е имал колебания дали въобще да се върне към актьорството.

Космическият кораб на модерния Колумб

Вселената като нововъзникващ пазар ще бъде представена пред световните лидери в Давос

На около 5000 светлинни години от Световния икономически форум в Давос и от най-сериозната криза на Земята от Голямата депресия насам астрономът Димитър Съселов очертава нови граници за инвестиционните капитали. Глобализацията приключи, казва директорът на проект за изследване на произхода на живота към Харвардския университет, като свързва телефона си с радиотелескоп, насочен към планетата Шийла. На 12 ноември 2002 г. ученият от български произход открива OGLE-TR-56b - свят извън Слънчевата система, който той неофициално кръщава на съпругата си.

Възможно е да срещнем други разумни форми на живот и да търгуваме с тях, казва Съселов и посочва към Шийла от астрономическата си лаборатория в университета. Все още не разполагаме с необходимите технологии физически да пътуваме извън Слънчевата система, но ние сме като Колумб преди няколко века, който е успял да стигне там, където малко хора са вярвали, че е възможно.

Хоризонти

Четиридесет и осем годишният Съселов е един от групата физици и инженери, които Световният икономически форум е поканил за 40-ия си юбилей тази година, за да разширят хоризонтите пред 2500 световни лидери. Съселов се надява

да им помогне да осъзнаят, че проучванията на други планети може да променят представата ни за живота и в крайна сметка да създадат пазар в Млечния път и извън него. Едно време бизнесмените са мислели, че Колумб е смешен, но той всъщност е бил капиталист авантюрист, който е помогнал за създаването на глобализацията, казва Брад Дърам, съосновател и управляващ директор на бостънската Emerging Portfolio Fund Research Inc. Хората в нашата сфера гледат сериозно на работата на Съселов. Може да минат много поколения, преди далечният Космос да стане нововъзникващ пазар за нас, но най-добре е липсата на въображение да не ни бетонира на Земята.

Имоти

На въпроса доколко осъществима е идеята да се търгува в Космоса, Съселов с усмивка си припомня един от въпросите, зададени му от строителен предприемач по време на семинар през 2003 г. Той съвсем сериозно питаше кой притежава земята на другите планети, казва Съселов. Всички в залата казаха, че и тях ги интересува същото. Явно въпросът не е за пренебрегване, казва астрономът.

По време на Световния икономически форум Съселов ще изнесе лекция на тема Живот на други планети. Според него статистически

по-вероятно е извънземните бизнес същества да дойдат на Земята, преди ние да отидем при тях. В момента нашата ДНК не е пригодена за такива изследвания, казва той.

Приземяване

Все пак доколко е разумно членовете на Световния икономически форум да отделят време и пари за изследване на далечния Космос, при положение че по оценки на форума през следващите 20 години ще са необходими 42 трлн. USD за възстановяването на жизненоважна инфраструктура? Това, което Съселов и учени като него предлагат, е удивителна информация с изключителна стойност, казва изпълнителният директор на нийоркската Dilenschneider Group Inc. Робърт Диленшнайдер. Банкерите и директорите в Давос винаги пренебрегват мисленето в далечна перспектива, а това е срамът, смята той. Като имаме предвид днешното състояние на света, трябва да преразгледаме всичко в интерес на оцеляването ни.

Дестинация Шийла

Колумб накарал всички да преосмислят и да променят собствените си

възгледи. Точно това правим и ние, казва Съселов. Ако направим аналогия със събитията през XV в., може да кажем, че сме стигнали Канарските острови. Пътуването ни дотам, закъдето сме тръгнали, е бавен процес, в който участват астрономи, космически инженери, б и -

охимици, антрополози и бизнесмени. А какво ще намерим на

Шийла или на някоя от другите десетки милиарди потенциални нови земи, Съселов казва, че вероятно ще ни боли повече гърбът от гравитацията, но ще си струва да се посети такова прекрасно туристическо място. Пейзажът ще е подобен на нашия и човек ще се чувства почти като у дома.

Bloomberg

Вдъхновение
Планина в Китай прекръстена на Аватар

Град в Централен Китай е кръстил близката планина на американския касов филм „Аватар”. Величественият връх в провинция Хунан, известен преди като Стълба между небето и земята или като Стълба на

южното небе, е бил официално преименуван на Аватар Алелуя Маунтин. Смята се, че той е вдъхновил авторите на филма за плаващата планина - една от най-драматичните гледки на планетата Пандора. Планината е обявена от ЮНЕСКО за световно природно наследство през 1992 г. Местните власти се надяват, че новото име ще привлече повече туристи.

Доверие
Класират най-надеждните знаменитости

Гласът на Дарт Вейдър от „Междувездни войни” Джеймс Ърл Джоунс вдъхва най-много доверие от всички знаменитости, показват данни на сп. Forbes. Проучването цели да улесни специалистите

по маркетинг, които търсят популярни образи да рекламират продуктите им. Освен с трилогията Джоунс е известен и с актьорската си игра в редица филми - от „Конан Варварина” до „Поле на мечтите”. След него в класацията се нареждат носителят на Оскар Том Ханкс и актьорът и активист в борбата с болестта на Паркинсон Майкъл Фокс.

